

Sofie Skarholt Ottesen

Klimajournalistikk – et politisk spill?

En kvantitativ innholdsanalyse av hvordan norske medier dekket klimatoppmøtet i Glasgow 2021.

Masteroppgave i Medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi
Veileder: Stefan Geiss

Juni 2022

Sofie Skarholt Ottesen

Klimajournalistikk – et politisk spill?

En kvantitativ innholdsanalyse av hvordan norske medier dekket klimatoppmøtet i Glasgow 2021.

Masteroppgave i Medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi
Veileder: Stefan Geiss
Juni 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammendrag

Denne oppgaven undersøker hvordan klimakrisen rammes inn av media. Mediedekningen av klimaendringer kan ha innflytelse på offentlige holdninger og kollektiv atferd, og er derfor en viktig byggekloss i å sikre klimahandling. Gjennom en kvantitativ innholdsanalyse av VG, NRK, og Aftenpostens artikler fra 17. oktober til 30. november, undersøkes mediedekningen av klimatoppmøtet i Glasgow 2021, COP26. Møtet hadde som mål å sikre at 1,5-gradersmålet fortsatt er innen rekkevidde gjennom internasjonale avtaler og klimatiltak. Resultatene av studien viser til et skifte i klimajournalistikken. Den vitenskapelige konflikten er ikke til stede, men en underliggende ramme om institusjonalisert konsensus om menneskeskapte klimaendringer indikeres ut ifra dekingen. Media retter et større søkelys på løsninger og tiltak, sammenlignet med konsekvenser og katastrofefortellinger. Studien identifiserer tre sakspesifikke rammer: *den politiske rammen*, *konsekvensrammen* og *aktivistrammen*. *Den politiske rammen*, der løsninger gjennom internasjonalt politisk samarbeid fremheves, er dominerende gjennom hele dekingen. Fremtreden av politikk gjenspeiler seg i tema og stemmer, der politikere uttaler seg mest i artiklene. Rike land får skyld for å klimautslipp og blir satt til ansvar for å redusere disse utslippene. *Aktivistrammen* kan ansees som en motramme til den dominerende rammen i artikkelmaterialiet. Denne rammen kritiserer klimatoppmøtet og politikere for å ikke gjøre nok for klimaet, og at miljøaktivistene må ta handling for klimakampen i egne hender.

Abstract

This thesis examines how the climate crisis is framed by the media. The media coverage of climate change can have an impact on public attitudes and collective behavior and is therefore an important building block in ensuring climate action. Through a quantitative content analysis of VG, NRK, and Aftenposten's articles from 17 October to 30 November, the media coverage of the climate summit in Glasgow 2021, COP26, is examined. The meeting aimed to ensure that the 1,5-degree target is still within reach through international agreements and climate measures. The results of the study point to a shift in climate journalism. The scientific conflict is not present, but an underlying framework for institutionalized consensus on man-made climate change is indicated based on the coverage. The media emphasizes more on solutions and measures, compared to consequences and disaster stories. The study identifies three case-specific frames: *the political frame*, *the consequence frame*, and *the activist frame*. *The political frame*, where solutions through international political cooperation are emphasized, is dominant throughout the coverage. The emergence of politics is reflected in themes and voices, where politicians receive most attention in the media. Rich countries are blamed for climate emissions and are being held responsible for reducing these emissions. *The activist frame* can be seen as a counter frame to the dominant frame in the material. The activist framework criticizes the climate summit and politicians for not doing enough for the climate, and that environmental activist must take climate action in their own hand.

Forord

Denne masteroppgaven markerer slutten på mine fem år som student. Det har vært to spennende, lærerike og utfordrende år som masterstudent i medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi ved NTNU. Jeg har blitt kjent med mange flotte mennesker og fått erfaringer jeg ikke kunne vært foruten. Samholdet og miljøet vi MKI-ere har fått, til tross for år med restriksjoner og pandemi, har betydd masse for egen trivsel og faglige prestasjoner. Jeg er stolt over arbeidet jeg har lagt i denne masteroppgaven, men det hadde ikke vært det samme uten hjelp og støtte fra en rekke folk, som jeg gjerne vil takke.

Først vil jeg rette en stor takk til min veileder Stefan Geiss for gode råd og veiledning. Tusen takk for din genuine interesse for oppgaven, for dine grundige tilbakemeldinger og at du har besvart hvert et spørsmål jeg har lurt på.

Kjære lesesal 9453, takk for alle lunsj -og kaffepauser som har gitt meg motivasjon gjennom lange dager med skriving. Dere har gjort at jeg har gledet meg til å dra på skolen for å jobbe med oppgaven. Skravling og oppmuntrende ord har gitt energi og ny giv i arbeidet.

Takk til mamma for å ha tatt seg tid til å lese korrektur, og for å dukke opp med nystekte vafler på døra til Dragvoll.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	v
Abstract	v
Forord	vi
Tabell- og figurliste	ix
1 Innledning.....	2
1.2 Problemstilling	4
2 Teoretisk rammeverk.....	5
2.1 Framing	5
2.1.1 Medieeffekter	6
2.1.1 Identifisering av nyhetsrammer	8
2.2 Litteraturgjennomgang	10
2.2.1 Balanse i klimadekningen	10
2.2.2 Klimatoppmøtejournalistikk.....	13
2.3 Hypoteser/forskningsspørsmål	15
3 Metode.....	16
3.1 Kvantitativ innholdsanalyse	16
3.2 Utvalg	16
3.3 Kodebok	18
3.4 Analyseprosedyrer.....	19
3.5 Kvalitetssikring av forskning	20
3.5.1 Reliabilitet	20
3.5.2 Validitet	21
3.5.3 Generaliserbarhet.....	21
3.6 Forskningsetikk	22
4 Resultat.....	23
4.1 Grad av dekning	23
4.2 Problemdefinisjon	25
4.3 Årsaksforklaring.....	27
4.3.1 Årsaker til klimaendringer.....	27
4.3.2 Konsekvenser av klimaendringer	28
4.4 Moralske vurderinger	30

4.4.1 Ansvarlige	30
4.4.2 Holdninger.....	33
4.5 Løsninger og tiltak.....	34
4.5.1 Klimafinansiering	35
4.5.2 Utfasing av ikke-fornybar energi	36
4.6 Rammer i mediedekningen.....	37
4.6.1 Generiske rammer	38
4.6.2 Klyngeanalyse – sakspesifikke rammer	39
5 Diskusjon.....	45
5.1 Klimatoppmøter – ikke lengre en «mediebegivenhet»?.....	45
5.2 Fra vitenskapelig konflikt til konsensus	46
5.3 Fra katastrofefortellinger til løsninger.....	47
5.4 Politisk spill og drama	49
5.5 Dobbeltmoral og ansvar	50
6 Konklusjon	52
Litteraturliste	54
Vedlegg	57
Vedlegg 1: Reliabilitetstest	57
Vedlegg 2: Kodebok.....	60
Vedlegg 3: Variabler klyngeanalyse	70

Tabell- og figurliste

Tabell 1: Fordeling av artikler fra aviser over tid.	24
Tabell 2: Deskriptiv statistikk tema.....	26
Tabell 3: Deskriptiv statistikk stemmer.....	27
Tabell 4: Deskriptiv statistikk konsekvenser.....	29
Tabell 5: Hvordan få eller flere klimatiltak innvirker på ekstremvær.....	30
Tabell 6: Ansvarlige for klimaendringer.	31
Tabell 7: Ansvarlig for klimatiltak.	32
Tabell 8: Holdninger	33
Tabell 9: Klimatiltak grad av oppmerksomhet og effektivitet	35
Tabell 10: Sammenheng mellom oppmerksomhet og vurdering av klimafinansieringens effekt	36
Tabell 11: Sammenheng mellom oppmerksomhet og vurdering av effekt til utfasing av ikke-fornybar energi.	37
Tabell 12: Rammer.....	40
Tabell 13: Fordeling av rammer i aviser.	43
Tabell 14: Fordeling av rammer over tid.....	44
Figur 1: Fordeling av artikler fra 17. oktober til 30. november	25
Figur 2: Dendrogram klynger.....	40

1 Innledning

Menneskers påvirkning på klimaet har ført til at den globale oppvarmingen går raskere enn før og er uten sidestykke sammenliknet med de siste 2000 årene. Det konkluderte den første delrapporten av den sjette hovedrapporten fra FNs klimapanel, IPCC Sixth Assessment Report (AR6), som ble publisert august 2021 (IPCC, 2021). Ekstremvær som hetebølger og ekstremnedbør blir vanligere, og vi vil passere 1,5 grader i løpet av de neste 20 årene med dagens utslippstakt. Med mindre vi har umiddelbare, raske, omfattende og vedvarende utslippskutt vil vi ikke kunne begrense oppvarmingen til 1,5, kommer det frem i rapporten. Klimaendringene vil påvirke naturmangfold, menneskers helse og matsikkerhet i framtiden (Miljødirektoratet). Fattige utviklingsland er spesielt utsatt for konsekvensene av klimaendringene, fordi livsgrunnlaget og økonomien i slike land ofte er knyttet til landbruk og fiske, som er følsomme for klimaendringer. Flere mennesker vil tvinges på flukt på grunn av klimaendringer i løpet av dette århundret, ifølge FNs klimapanel. Etter at den sjette delrapporten ble publisert slo FNs generalsekretær Antonio Guterres «kode rød» for menneskeheten.

Folk flest leser ikke om klimaendringene i forskningsrapporter, men de leser, ser og hører om de i media (Wilson, 2000, s. 201). Massemedia regnes derfor som hovedkilde til informasjon om klimaendringene, ifølge Wilson (2000). Det at mediene fremstår som de viktigste kanalene til informasjon om global oppvarming og klimaendringer, spesielt TV og aviser, viser også nyere forskning (Austgulen, 2012). Det å undersøke hvordan media dekker en av de største krisene verden står overfor finnes det flere gode grunner til. Media er en mektig informasjonskanal og setter dagsorden for hva som er viktig i samfunnet. Media har et ansvar overfor befolkningen for å sikre korrekt informasjon rundt årsak, konsekvens og tiltak av klimaendringene, slik at også vi kan være med på å forhindre endringene som truer livet på jorda.

Klimaendringer kan være en utfordring for media å dekke med tanke på dets kompleksitet og langvarige utvikling. Medier har generelt liten interesse av at det langsomt bygger seg opp mot en krise, og først fanger det opp når krisen er et faktum (Olsen & Mathiesen, 2019, s. 91). Studier har vist at pressen har vært sen med å ta fatt i problemstillinger knyttet til miljøet, og at media sjelden aktivt gir svar på miljøproblem (Hannigan, 2006). Tradisjonelle medier har også blitt kritisert for at klimajournalistikk blir i overkant dramatisert, både knyttet til

vitenskapen og natur (Ryghaug, 2006). Kompleksiteten stiller også høyere krav til medier for at vi som lesere skal forstå hva klimakrisen innebærer. Crow og Boykoff (2014) hevder at media kan påvirke holdninger og atferd knyttet til klimaendringene:

Media messages function as important interpreters of climate information in the public arena, and shape perceptions, attitudes, intentions, beliefs, and behaviors related to climate change (Crow & Boykoff, 2014, s. 3).

Så og si alle vitenskapelige miljøer innen klima er enige om at hoveddelen av oppvarmingen skyldes menneskeskapt utslipp (Christensen & Aas, 2011, s. 13). Det er også internasjonal enighet om at utslippene må ned for å hindre at klimaendringene forverres. Under COP21 i 2015 sluttet FNs medlemsland seg til Parisavtalen, med en målsetning om å begrense temperaturstigningen på jorda til godt under 2 grader, helst mot 1,5. I forkant av klimatoppmøtet i Glasgow oktober 2021 skulle alle land levere inn nye klimamål, da det er fem år siden sist. Målene som ble meldt inn tilsier en global oppvarming 2,7 grader ifølge FNs miljøprogram, som er langt unna Paris-avtalens mål. Klimatoppmøtet i Glasgow, COP26, handlet derfor om å øke ambisjonene og holde liv i 1,5 gradersmålet. Forhandlinger om klimafinansiering, kvotehandel og klimatilpasning var sentrale under møtet. Over et døgn på overtid ble landene til slutt enige om en slutterklæring. I en dramatisk sluttspurt ble paragrafen som omhandler kull endret fra «å fase ut» til «fase ned» bruken av kull. Et forslag som ble lagt frem av India, og kom gjennom til delegaters overraskelse. Glasgow Climate pact, avtalen som 196 land ble enige om, fastslo blant annet at global oppvarming skal stanse på 1,5 grader, et system for kvotehandel kom på plass og kullkraft skal trappes ned.

FNs klimaforhandlinger er det internasjonale samfunnets viktigste verktøy for å forsøke å svare på spørsmålene omkring fordeling av innsatsen mot klimaendringene (Lahn, 2013, s. 13). De er et forsøk på å initiere endring gjennom internasjonale forhandlinger.

Klimatoppmøtene har fått stor oppmerksomhet i media, noen mer enn andre. Toppmøtet i København 2009 kan regnes som et høydepunkt med tanke medieoppslutningen. En forventet mediedekning ligger også bak planleggingen av møtene. Klimatoppmøtet i Glasgow ble holdt da koronapandemien fortsatt preget samfunnet vårt. Regjeringens forslag til statsbudsjettet ble lagt frem i samme periode. Det kan ha ført til at COP21 fikk mindre medieoppmerksomhet. FNs klimatoppmøter er kritisert for å bestå av forhandlinger som er så teknisk kompliserte inntil det uforståelige, der resultater drukner tungrodd FN-regler eller storpolitisk spill

(Lahn, 2013, s. 15). Journalistikken rundt toppmøtene handler ikke kun om hva som skjer på selve møtet. Det at klimaendringer allerede er på dagsorden gir rom for andre artikler knyttet til temaet, for eksempler historier om mennesker som lider av konsekvensene (Eide & Kunelius, 2012, s. 23). Dette kaller Eide og Kunelius (2012) for klimatoppmøtejournalistikk.

1.2 Problemstilling

Klimatoppmøter gir mulighet for å studere journalistikk på et globalt nivå og samtidig se relasjonen mellom globale og lokale perspektiver (Eide & Ytterstad, 2010). Studier av klimatoppmøter har også ulemper ved at forskningsmaterialet kan bli for lite, og politiske aktørers rolle kan vektlegges i for stor grad (Eide & Kunelius, 2012). Dette tatt i betraktning av at FNs klimatoppmøter representerer en unik form for globale mediebegivenheter. Mediedekningen av klimaendringer kan ha innflytelse på offentlige holdninger og kollektiv atferd, og er derfor en viktig byggekloss i å sikre klimahandling. Det er av den grunn viktig å undersøke hvordan norske medier fremstiller klimakrisen omkring en slik mediebegivenhet.

Min problemstilling er: *Hvordan dekket norske medier klimatoppmøtet i Glasgow 2021?*

Videre i denne oppgaven vil jeg presentere teori og gjennomgå tidligere forskning som er relevant for oppgaven. Deretter vil jeg gjøre rede for metodevalg. I analysen vil jeg presentere mine funn og vise resultat av statistiske tester. Til slutt vil jeg svare på problemstillingen og bekrefte eller avkrefte hypotesene, og diskutere funnene i henhold til teori og tidligere forskning. I tillegg vil jeg drøfte oppgavens begrensninger og forslag til videre forskning.

2 Teoretisk rammeverk

I dette kapittelet skal jeg gjøre rede for det teoretiske rammeverket i oppgaven. Først vil jeg presentere min tilnærming til framingteori. Deretter vil jeg gjennomgå litteratur med tidligere forskning på mediedekning av klimakrisen og klimatoppmøter.

2.1 Framing

Framing er et vidt begrep med flere definisjoner og tilnærminger. Innenfor psykologi, sosiologi og medievitenskap er begrepet brukt for å forstå hvordan menneskers handlinger blir påvirket av hvordan valgmuligheter eller budskap blir lagt fram. Antropologen og kommunikasjonsteoretikeren Gregory Bateson var den første som tok begrepet framing i bruk innenfor samfunnsforskningen. Gjennom observasjon av aper som lekte noterte han at «dette er lek» var en underforstått ramme, og at de forstod forskjellen mellom å slåss på alvor og lekeslåsse (Bateson, 2000). Bateson fant ut at en kommuniserende handling kan bare bli forstått hvis det finnes en forståelsesramme som handlingen settes inn i. Erving Goffmann, som var inspirert av Bateson, har definert framing som ledetråder som øker forståelsen av hendelser og som ordner våre inntrykk – slik at verden blir forståelig (Goffman, 1974). Kort forklart handler framing om at et budskap formes av rammer, der noe må utelukkes og er utenfor rammen, til fordel for annen informasjon som er innenfor rammen. Rammene former hvordan budskapet blir presentert gjennom seleksjon, vektlegging og eksklusjon. Disse rammene kan både være bevisste og ubevisste. Entman (1993) definerer det å ramme inn slik:

To frame is to select some aspects of perceived reality and make them more salient in a communicating context, in such a way as to promote a particular problem definition, causal interpretation, moral evaluation, and/or treatment recommendation for the item described (Entman, 1993, s. 53) .

Oversatt hevder Entman at rammer bidrar til å: 1) definere og avgrense problemet, 2) identifisere årsaken til problemet, 3) gi grunnlag for moralske vurderinger, 4) og antyde løsninger og tiltak. Entmans definisjon er veldig spesifikk som kan både være en fordel og en ulempe. En fordel er at det gjør et abstrakt begrep mer håndfast og distinkt. Ulempen er at man kan tenke seg andre innholdselementer enn de fire nevnte som kan fylle funksjonen til en ramme. Den problemsentrerte rammefortellingen finner man likevel ofte i diskursen i vestlige

nyhetsmedier. Hva er problemet, hvor kommer det fra, hvem har skylden, og hva kan vi gjøre med det?

2.1.1 Medieeffekter

I medietekster er en ramme definert som en nyhetsramme. Nyhetsrammer finner vi i de fire stegene i kommunikasjonsprosessen: hos avsender, i teksten, hos mottakeren, og i samfunnet. Spørsmålet er om rammen blir endret eller står uendret i hver av stegene. Miller og Riechert (2000) hevder at: “Framing allows journalist to focus on facts and still shape public discourse – either consciously or unconsciously” (Miller & Riechert, 2000, s. 45). En journalist (avsenderen) kan fremstille en nyhet på mange forskjellige måter, ved å legge vekt på en spesifikk side av saken, på bekostning av andre sider av samme sak. Hvis rammen i en tekst understreker at glasset er halvfullt, er det få som vil insistere på at det er halvtomt (Entman, 1993).

Kahneman og Tversky (1981) har i flere av sine studier undersøkt innrammingseffekter. I et eksperiment bes deltakerne om å forestille seg at USA forbereder seg på utbruddet av en usedvanlig Asia-syke, som er forventet å drepe 600 mennesker. To program blir presentert for å bekjempe sykdommen. Hvis det ene programmet blir vedtatt skal 200 mennesker reddes, og hvis det andre programmet vedtas, er det en tredjedel sannsynlighet for at 600 mennesker blir reddet og to tredjedeler sannsynlighet for at ingen mennesker blir reddet. En annen gruppe av deltakerne i eksperimentet får presentert de to programmene i form av tapte liv. Hvis det ene programmet vedtas vil 400 mennesker dø, og hvis det andre programmet blir vedtatt er det en tredjedel sannsynlighet for at ingen dør og to tredjedeler sannsynlighet for at 600 mennesker vil dø. Resultatet av eksperimentet viser når deltakerne får presentert utfallet positivt i form av liv reddet, så foretrekker de det sikre utfallet. Når utfallet ble presentert negativt i form av tapte liv, foretrakk de det risikable alternativet (Kahneman & Tversky, 1981). Eksperimentet viser at forskjellige beslutninger blir basert på hvordan informasjonen blir fremstilt eller rammet inn, selv om informasjonen er den samme. Selv om det ikke var noen reell forskjell på alternativene, vekker formuleringen assosiasjoner og vurderinger hos leseren (Allern, 2018, s. 224). Det er ikke gitt at en spesiell ramme har en direkte effekt på hvordan publikum vil tolke en nyhet, men i flere sammenhenger har ikke leseren nok kunnskap om saken til å trekke egne slutninger (Allern, 2018).

Bruk av kilder i saken er også med på å forme rammen. Miller og Riechert (2000) hevder at journalisters tendens til å henvende seg til de samme kildene innen politikk og næringsliv, fører til at disse kildene får stor innflytelse på nyhetenes endelige innramming som journalister noen ganger overtar uendret og usjekkert. Et eksempel på dette er rammen om «The war on terror» etter 9/11 som bygget legitimitet for krigføring mot Afghanistan og Irak. Bush-administrasjonens lansering av deres nasjonale sikkerhetspolitikk med slagordet «The War on Terror» ble møtt med verken debatt eller kritikk av den amerikanske pressen (Lewis & Reese, 2009). Den politiske kampanjen ble nærmest forlenget i nyheter og redaksjonelle rapporter. Kampanjen, som legger grunnlaget for invasjonen av Irak, ble tatt for sunn fornuft og naturalisert som en allmenn akseptert ramme i den amerikanske pressen (Lewis & Reese, 2009). Med andre ord kan og vil behov og nødvendighet til å ramme inn bli misbrukt til å nå blant annet politiske mål. Det vil si at rammer er på en side med på å gjøre virkeligheten mer forståelig, samtidig som innrammingen kan gi et skjevt bilde av virkeligheten. Den offentlige debatten kan dermed bli begrenset ved at de samme aktørene får uttale seg om og om igjen, mens andre ikke når mediernes oppmerksomhet. Selv om rammer kan bli misbrukt er de uunngåelige (Lakoff, 2010). Rammer blir påvirket av journalistens egne holdninger og verdier, mediet og dens politiske orientering, og eksterne kilder, ifølge frame building (Scheufele, 1999).

Hvordan media rammer inn saker er viktig å identifisere, fordi media har en påvirkningskraft hos befolkningen. McCombs og Shaw (1972) viste i deres studie fra det amerikanske valget at det er en nær korrelasjon mellom mediernes og publikums dagsorden. En rekke studier har i etterkant vist at mediedekning av saker ofte påvirker publikums agenda. Ifølge dagsordenteorien, også kalt «Agenda Setting Theory» (McCombs, 2004) har media makt til å bestemme hva vi skal være opptatt av å bry oss om, men kanskje ikke hva vi mener om saken. Selv om teoriene henger sammen påpeker De Vreese (2005) at dagsordenteorien handler om utvelgelsen av saker, mens framing handler om hvordan disse sakene blir presentert. «The second level of agenda-setting» har en nærere relasjon til framing (Weaver, 2007). Den innebærer at agendaer defineres av et sett av objekter, som igjen har egenskaper som beskriver dem. Noen av disse egenskapene, eller attributtene, vil være mer fremtredende gjennom blant annet mediernes omtale. Her kan vi se likhetstrekk knyttet til rammer som også er satt sammen av flere elementer der noe fremheves foran andre.

2.1.1 Identifisering av nyhetsrammer

Ved å analysere innrammingen kan vi si mer om hva slags informasjonsformidling og «fortelling fra virkeligheten» journalistikken bidrar med (Allern, 2018). Vi finner rammer i overskrifter, inngresser, bilder, bildetekster, valg av kilder, valg av sitat, logoer, statistikk, figurer og illustrasjoner og avsluttende utsagn og avsnitt (Tankard, 2001). Disse elleve punktene kalles «lists of framing» og brukes til å identifisere en nyhetsramme i en artikkel. Matthes og Kohring (2008) foreslo en operasjonalisering av hvordan man kan identifisere en nyhetsramme med utgangspunkt i Entmans fire elementer. Deres operasjonalisering av begrepet forklarer i større grad hva problemdefinisjon, årsakstolkning, moral evaluering og/eller løsningsforslag kan innebære. I følge Matthes og Kohring (2008) inneholder en problemdefinisjon hovedproblemet i teksten og den viktigste aktøren som diskuterer problemet. Årsakstolkning sier noe om hva som er årsaken til problemet. En moralsk vurdering kan være positiv, negativ eller nøytral og vurderer fordel og ulemper og ansvar ut ifra hvordan aktører blir fremstilt. Et løsningsforslag er en oppfordring til en spesifikk handling og tiltak.

Det skilles mellom generiske nyhetsrammer og saks-spesifikke nyhetsrammer (Allern, 2018). Generiske nyhetsrammer er generelle og er ikke begrenset til en spesifikk sak. I en studie av politiske nyheter i nederlandske nyhetsmedier, knyttet til et toppmøte i EU, identifiserte Semetko og Valkenburg (2000) fem generiske nyhetsrammer som ofte blir brukt av medieorganisasjoner. Disse er konfliktramme, menneskelig interesseramme, økonomisk konsekvensramme, moralramme og ansvarsramme (Allern, 2018). *Konfliktrammen* vektlegger konflikt mellom individer, regioner eller organisasjon. Komplekse politiske spørsmål kan bli redusert til konflikter og oppgjør mellom kjente politikere. Innenfor *menneskelig interesseramme* brukes et menneskelig ansikt eller en emosjonell vinkling knyttet til en person som utgangspunkt for å drøfte et problem. *Økonomisk konsekvensramme* fokuserer på de økonomiske konsekvensene av en hendelse for ulike grupper. *Moralrammen* plasserer en hendelse eller et problem innen en kontekst knyttet til religiøse læresetninger eller moralske normer. *Ansvarsrammen* presenterer saken eller problemet på en slik måte at det er mulig å tilskrive ansvaret for noe som har skjedd eller bør skje, hos regjeringer, organisasjoner eller individer. En studie viser forskjell i bruk av rammer mellom ulike medieorganisasjoner (Allern, 2018, s. 227). Bruken av ansvars- og konfliktrammer var sterkest i «de seriøse nyhetsorganisasjonene», mens tabloidaviser la større vekt på menneskelig interesse og personifisering. De fem generiske nyhetsrammene har blitt brukt i framinganalyser med en

deduktiv tilnærming. En svakhet ved å kun ta utgangspunkt i disse rammene er at sjansen for å overse andre rammer er høy. Det er ingen teoretisk begrunnelse for at akkurat disse rammene er relevante alle tema og saker. For dagens mediedekning kan de generiske rammene være karakteristiske, men de kan være mindre relevante i fjern fortid eller framtid.

Saks-spesifikke nyhetsrammer er knyttet til en spesiell sak, i motsetning til generiske nyhetsrammer (Allern, 2018). De Vreese (2005) presenterte de saks-spesifikke nyhetsrammene, også kalt temaspesifikke nyhetsrammer. En saks-spesifikk tilnærming til nyhetsrammer gjør det mulig å gå i dybden og spesifisere detaljer som er relevant for hendelsen eller temaet som undersøkes. Rammene har en induktiv tilnærming til framingteori som har den fordelen at nye rammer kan identifiseres i medietekster som ikke er definert på forhånd. Ulempen er at det gjør det vanskeligere å generalisere ulike studier og sammenligne de med andre framinganalyser.

Flere forskere har uttrykt sin bekymring i bruken av begrepet framing. Entman peker på at framing er studert i mange forskjellige fagfelt, men inkonsekvent og uten en samlende teori (1993). Han mener at det mangler et helhetlig perspektiv og at teorien har vært brede innfallsvinkler. Tankard (2001) sier at begrepet framing brukes nesten som en metafor og uten klare operasjonaliseringer. De siste 10-12 årene har det blitt en sterk økning i antall artikler som referer til framing. Særlig innenfor amerikanske miljøer har begrepet vært mye brukt, men også i Europa har en i flere år funnet studier som bruker det (Beyer, 2010, s. 162). Beyer (2010) hevder at mange studier bruker begrepet uten å diskutere hvordan operasjonaliseringen av begrepet gjøres, hvordan dette knytter an til hvilken del av kommunikasjonsprosessen en studerer, eller hvordan de ulike metodiske tilnærmingene passer til ulike typer rammer (s. 163).

På grunn av at framing er et så vidt begrep, er det viktig å presisere min tilnærming til framing som teori. I studien har jeg tatt utgangspunkt i Entmans (1993) definisjon av begrepet med de fire rammelementene problemdefinisjon, årsakstolkning, moral evaluering og/eller løsningsforslag. Definisjonen av de ulike rammelementene er basert på Matthes og Kohring (2008) sin videreutvikling. Studien vil forsøke å identifisere de fem generiske rammene konflikt, menneskelig interesse, økonomisk konsekvens, moral og ansvar. I tillegg ønsker studien å avdekke saks-spesifikke rammer, for å finne nye rammer knyttet til medias fremstilling av klimasaken.

2.2 Litteraturgjennomgang

Det finnes ingen tidligere forskning på hvordan media dekket klimatoppmøtet i Glasgow. Det er derimot gjort en rekke studier på klimatoppmøter som har vært holdt tidligere. Det er også gjort mye forskning på hvordan klimakrisen omtales i media på generell basis, og ikke kun under toppmøtene. I dette kapitlet skal jeg presentere relevante funn fra litteraturen på temaet.

2.2.1 Balanse i klimadekningen

Det har lenge vært en debatt om representasjon i mediedekningen og om klima bør være proporsjonal eller likevektet. Spørsmålet ligger i om klimaskeptikere burde få plass i forhold til deres størrelse i forskning, i politikk eller hos publikum, eller om hver side burde få like mye oppmerksomhet. Boykoff og Boykoff (2004) avdekket i sin studie at det er betydelig forskjell mellom den vitenskapelige diskursen og den amerikanske dekningen av klimaendringer. De undersøkte dekningen av klimaendringene i avisene New York Times, Los Angeles Times, Washington Post og Wall Street Journal, i perioden 1988 til 2002 med et utvalg på 636 artikler. 52 % av dekningen ga omtrent lik oppmerksomhet til de som mener at klimaendringene er naturlige og de som mener at de er menneskeskapte. Spørsmålet om årsakene til klimaendringene er menneskeskapte eller naturlige er et signifikant aspekt av dekningen. Det at klimaskeptikere får like stor oppmerksomhet som konsensusen i forskermiljøet, gjør at den amerikanske pressen har feilet i sin formidling bak et slør av journalistisk balanse (Boykoff & Boykoff, 2004, s. 134). Boykoff og Boykoff (2007) understreker at: “When media framing confuses rather than clarifies scientific understanding of anthropogenic climate change, this can create spaces for policy actors to defray responsibility and delay action”. Antilla (2005) bekrefter funnene til Boykoff og Boykoff (2004) i sin studie av USA´s mediedekning av klimaendringer. I ettårsperioden fra 2003 til 2004 som Antilla undersøkte, brukte nyhetsmediene gjentatte ganger klimaskeptikere som primære kilder i sine saker. Selv om rammen om at klimaendringene er menneskeskapte var den mest merkbare, avdekket hun et stort antall med artikler som rammet inn klimaendringer i form av debatt, kontroverser eller usikkerhet (Antilla, 2005, s. 350). Dette skyldes sannsynligvis journalistiske rutiner for etablering av balanse og objektivitet (Fishman, 1988).

I den norske mediedekningen på klimaendringer finner vi i hovedsak to dramaer som utspiller seg, der begge finner seg innenfor konfliktrammen (Ryghaug, 2006). Ryghaug (2006)

undersøkte i studien «Some like it hot - Konstruksjon av kunnskap om klimaendringer i norske aviser» hvordan klimaforskning blir oversatt. Studien er basert på en innholdsanalyse av 394 artikler over fire år, mellom 1. januar 2002 og 1. oktober 2005 fra åtte aviser: Aftenposten, Adresseavisen, Bergens Tidende, Dagsavisen, Dagbladet, Dagens Næringsliv, Klassekampen og Nordlys. Analysen bygger i tillegg på kvalitative intervjuer med forskningsledere, professorer og forskere ved de ledende klimaforskningsinstitusjonene i Norge, samt med to journalister som har særlig erfaring med formidling av klimarelatert stoff. *Naturdrama* – det som utspiller seg i naturen, var det første dramaet studien avdekket. Her fremstilles klimaendringene som en varslet katastrofe, der ulike katastrofefortellinger spiller en rolle (Ryghaug, 2006, s. 205). Det andre dramaet er det *vitenskapelige dramaet* som utspiller seg rundt uenighet og konflikt mellom forskere som løftes frem i avisene. Journalistenes søkelys på interessemotsetninger og konflikt, er med på å polarisere klimadebatten ytterligere og gir motstemmer til konsensus om klimaendringer som menneskeskapt ufortjent mye plass i avisene. Den norske klimadekningen skiller seg dermed ikke så mye fra den amerikanske.

Nyere forskning viser at klimajournalistikken er i ferd med å gå fra balansert til kontekstualisert. En studie av Brüggemann og Engesser (2017) viser hvordan journalister, og deres tolkninger og faglige normer, former mediedebatter om klimaendringer. Studien knytter en analyse av medieinnhold til en spørreundersøkelse blant journalistene av de respektive artiklene. Den dekker ledende trykte og nettbaserte nyhetskanaler i Tyskland, India, Storbritannia, USA og Sveits. Studien viser at motstemmer til rammen om konsensus til klimaendringer fortsatt er overrepresentert i mediedekningen, spesielt i USA og Storbritannia. Brüggemann og Engesser (2017) mener at årsaken til dette er nyhetskriteriene der historier som gir konflikt og negativitet vekker oppmerksomhet. Journalistikken har på en annen side endret hvordan de omtaler klimaskeptikerne. I stedet for å ta i bruk «han sa/hun sa» for balansert dekning, har journalistene kontekstualisert og evaluert motstridende stemmer (Brüggemann & Engesser, 2017, s. 66). Et eksempel på et journalistisk grep i denne sammenhengen er å påpeke kildens mangel på ekspertise innenfor klimavitenskap. Artikkelforfatterne antyder et skifte i journalistiske normer i klimadekningen fra «objektiv/balansert» journalistikk til fortolkende journalistikk. Journalistikk kan få mindre skyld for å forvirre offentligheten, da dekningen nærmer seg det som er allment forstått som en konsensus rundt det grunnleggende om klimaendringer (s. 66) viser deres studie, til forskjell fra Boykoff & Boykoff (2004) og Antilla (2005).

Shehata og Hopmann (2012) sin studie sammenligner amerikansk og svensk mediedekning av global oppvarming. Den viser at deknningen har utviklet seg ganske likt i begge landene fra 1998 til 2007, og har hatt en stigende kurve i antall medieoppslag, der rammen om klimaendringer dominerer pressens dekning, og denne dominasjonen øker over tid (s. 184). Forskerne har også sett på nyhetsdekningen av klimatoppmøtet i Kyoto, som viser overraskende funn. Rammen om vitenskapelig usikkerhet er ikke til stede i deknningen av klimatoppmøtet (s. 187). Shehata & Hopmann tror årsaken kan være at de på disse møtene skal finne en felles strategi for å kjempe mot global oppvarming. I situasjoner der rammer er tydelig institusjonelt definert, er det mindre sjans for at motrammer er fremtredende i nyhetsbildet, selv om det finnes motstemmer innenfor innenriks politiske sirkler (Shehata & Hopmann, 2012, s. 188). Derimot er rammen om økonomiske konsekvenser spesielt fremtredende i amerikansk nyhetsdekning av Kyoto toppmøtet, sammenlignet med Sverige.

I sin masteroppgave undersøkte Duarte (2010) hvilke stemmer og holdninger som blir representert i den norske klimadekningen. Oppgaven tar for seg norsk pressedekning av klimaendringer fra perioden oktober 2007 til og med april 2008 i fem aviser: Aftenposten, VG, Dagens Næringsliv, Bergens Tidende og Nordlys. Funnene viser at journalister er de mest fremtredende stemmene i deknningen, med politikere på andreplass, og forskerne på tredje. Det betyr at journalistene oppsøker myndigheter, først og fremst politikere, men også offentlige talspersoner, fremfor klimaforskere og eksperter på andre fagområder (Duarte, 2010). Grasrota, eller stemmer fra privatpersoner, er derimot svært lite synlig i deknningen.

Det har vært en økning i medieomtale av klima fra 2010 til 2019 på over hundre prosent i Norge. Medieomtalen har økt fra 15 000 til 32 000 klimaoppslag i året viser en rapport fra (Retriever, 2020). Mye av denne omtalen handler om negative utviklingstrekk i klimaendringene. Retrievers (2020) rapport viser at hver fjerde overskrift eller ingress knyttet til klima forteller om et negativt utviklingstrekk. Dekningen omhandler forskning og rapporter som slår fast at temperaturen øker, at vi er langt fra å nå klimamålene, at isen smelter, havnivåene stiger, ekstremvær eskalerer. 90 prosent av denne omtalen er rene nyhetssaker (Retriever, 2020).

2.2.2 Klimatoppmøtejournalistikk

Klimadekning går ofte i sykluser, ifølge litteraturen. Mediebegivenheter som klimatoppmøter kan være med på å gi klimakrisen plass i avisene: “Without any concrete incident that can be connected to environmental issues, it is highly unlikely that the media will report on, for instance, climate change” (Olausson, 2009, s. 426). McAllister (2015) har overvåket klimadekningen i 50 forskjellige medier fra 25 forskjellige land siden 2004. Norske aviser er ikke med i utvalget. I perioden rundt klimatoppmøtet i København, desember 2009, var det høyest grad av dekning. Den europeiske dekningen var likevel høyere i juni 2007 enn desember 2009 (McAllister, 2015). IPCC’s fjerde rapport ble publisert denne måneden. Flere verdensledere ble også enige om å halvere de globale klimagassutslippene innen 2050 under G8-møtet i Tyskland denne måneden (RealClimate, 2007). Klimatoppmøtet i Bali i 2007 fikk en relativ stor dekning, men etter COP15 har dekningen rundt toppmøtene vært liten (McAllister, 2015).

Eide og Ytterstad (2011) har analysert den norske dekningen av klimatoppmøtet i Bali COP13. Utvalget er basert på 50 artikler fra VG og 76 artikler fra Aftenposten publisert de tre første ukene av desember 2007, med søkeordene «Bali» og «klimate». Forfatterne har identifisert flere rammer i dekningen. Helterammen kommer tydelig frem, spesielt i artikler der Jens Stoltenbergs regnskoginitiativ blir fremstilt som redningen for klimatoppmøtet. Norske teknologiløsninger ble omtalt som «den mest ambisiøse klimapolitikken i verden» i VG. Disse rammene utgjør en nasjonalisering av klimadekningen der Norge blir plassert i sentrum i alle mulige kontekster, med et slags godhetsregime. Eide og Ytterstad (2011) oppdaget derimot også en motdiskurs til helterammen. En kritisk gransking av Norges rolle som en stor forurensner med Norges olje- og gassproduksjon i sentrum dukker opp i pressen. Avisene peker på norsk dobbeltmoral som brakte en pinlig lokal virkelighet til den globale scenen på Bali. Hva artikkelforfatterne savner er et mer internasjonalt perspektiv på dekningen: «Perhaps what was missing in Aftenposten and VG during the Bali Summit was the capacity to see not only suffering but emerging agency among ordinary people and social movements across the globe.» (Eide & Ytterstad, 2011, s. 68).

Den norske dekningen på klimatoppmøtet i København var større enn under COP13, og samsvarer med graden av den internasjonale dekningen. Dagsrevyen hadde 58 innslag, VG 67 artikler og Aftenposten med hele 131 publiserte artikler under toppmøtet i København (Eide & Ytterstad, 2010). Mediedekningen var mindre domestisert sammenlignet med toppmøtet i

Bali, der utenlandske (83) og norske (79) politikere var de mest siterte kildene i artiklene under toppmøtet i København. Eide og Ytterstad (2010) avdekket en «media hype» i dekningen: Den norske statsministeren leide privatfly for å komme til møtet og ble møtt med moral fordømmelse fra media. Sammenlignet med Bali blir ikke Norge omtalt som helten i Københavnmøtet, men heller ansvarlig for store utslipp knyttet til oljeeksport (s. 253). Utviklingsland ble også større grad enn tidligere ansvarliggjort for den kommende krisen, selv om det er disse landene som har bidratt minst. Toppmøtet i København var preget av demonstrasjoner. VG rammet inn aktivistene som en kilde til frykt og trøbbel, mens Aftenposten ser ut til å sympatisere med demonstrantene.

Det finnes også tidligere forskning på klimatoppmøter som ikke er en COP, men toppmøter som avholdes for og blant annet sette klimakrisen på dagsorden. Brattfjord (2015) undersøkte i sin masteroppgave tre danske og tre norske avisers dekning av klima rundt FNs klimatoppmøte i New York 23. september 2014. Resultatene viser at klimapolitikk er det mest brukte temaet i artikkelvalget. Det politiske fokuset gjenspeiles i bruk av kilder, der politikere er den nest mest benyttede stemmen etter eksperter. I tillegg til den kvantitative innholdsanalysen har Brattfjord gjennomført intervjuer med journalister som informanter. Klimaendringer kan oppleves som abstrakt og komplisert av journalistene, som til tider ser det som utfordrende å finne det rette fokuset uten å skrive skremmende og sensasjonelt om temaet. Løsningsjournalistikk, som fokuserer på større teknologiske løsninger på klimakrisen, er noe journalistene ønsker mer av og som delvis også er til stede i artikkelmaterialet (Brattfjord, 2015). I en masteroppgave skrevet av Simonsen (2021) undersøkte hun om Greta Thunberg stjal showet fra forskningsrapporten som ble publisert på klimatoppmøtet i New York september 2019. Oppgaven har undersøkt NRK, VG og Aftenpostens dekning av FNs klimatoppmøte i forbindelse med FNs høynivåuke som ble avholdt 21. – 27. september 2019. Simonsen konkluderer med at antallet artikler som handler om Greta Thunberg versus artikler om forskningsrapporten indikerer at Greta Thunberg stjal, eller ble viet mer oppmerksomhet enn forskningsrapporten som ble publisert på klimatoppmøtet. Funnene viser at dramatiske elementer, og konsekvens-orientert dekning fremdeles er en del av klimajournalistikken (Simonsen, 2021).

For å oppsummere litteraturgjennomgangen på temaet har mediedekningen på klimaendringer lenge vært preget av vitenskapelig konflikt. Klimaskeptikere og den vitenskapelige konsensusen har fått like mye plass i avisene, spesielt i USA. Nyere forskning viser derimot at

konsensusrammen blir mer fremtredende, og bruken av klimaskeptikere må i større grad kontekstualiseres. Konfliktrammen er den mest fremtredende rammen i klimadekningen. I tillegg til den vitenskapelige konflikten, er naturdramaet sentralt i norsk mediedekning. Klimaendringen fremstilles som en varslet katastrofe, der ulike katastrofefortellinger spiller en rolle. Mye av omtalen handler om negative utviklingstrekk i klimaendringene. Under klimatoppmøter øker mediedekningen rundt klima, viser tidligere forskning. Klimatoppmøtet i København fikk spesielt mye oppmerksomhet i media. Norge ble i dette møtet ansvarlig for utslipp knyttet til oljeindustrien. Det ble de også i Bali, men helterammen knyttet til regnskogsatsingen var mer fremtredende. Politikere blir i stor grad brukt som kilder i deknningen, der grasrota/privatpersoner faller i fra.

2.3 Hypoteser/forskningsspørsmål

På bakgrunn av teori og litteratur har jeg utformet fire hypoteser og fem forskningsspørsmål som oppgaven skal forsøke å svare på.

Hypoteser:

H1: Politikk er det mest nevnte temaet

H2: Politikere er de mest siterte stemmene

H3: Den vitenskapelige konflikten er fremtredende i mediedekningen

H4: Medienes dekning er rettet mot negative utviklingstrekk og katastrofefortellinger

Forskningsspørsmål:

F1: Hvordan fordeler avisenes dekning seg over tid?

F2: Hvem får skyld og ansvar i klimasaken?

F3: Hvilke holdninger knyttes til klimatiltak, klimatoppmøtet og toppmøtets resultat?

F4: Hvilke klimatiltak finner vi i deknningen og hvordan vurderes dens effektivitet?

F5: Hvilke rammer finner vi i mediedekningen?

Videre i oppgaven vil jeg gjøre rede for metodevalg.

3 Metode

I dette kapitlet vil jeg først gjøre rede for metodevalg, presentere utvalgsprosessen og datainnsamlingen. Videre i kapitlet vil jeg forklare hvordan jeg utarbeidet kodeboka, hvordan dataene er kodet og hvordan de er analysert. Til slutt vil jeg gjennomgå tiltak som er gjort for å kvalitetskontrollere forskningen.

3.1 Kvantitativ innholdsanalyse

Formålet med denne oppgaven er å undersøke innhold i medietekster og dens budskap. Oppgaven ønsker å få oversikt over et stort antall tekster på en effektiv måte. Valg av metode falt derfor på kvantitativ innholdsanalyse, for å best mulig kunne finne svar problemstillingen og forskningsspørsmålene. Problemstillinger som kan undersøkes med kvantitativ innholdsanalyse er neste ubegrenset så lenge de undersøker innholdet av de analyserte tekstene (Magin & Geiss, 2021). En kvantitativ innholdsanalyse kan defineres som dataregistrering og analyseteknikker som søker mot en strukturert, systematisk, reproduserbar og tallmessig beskrivelse av innholdet i et budskap (Østbye et al., 2013). Målet med metoden er å identifisere generaliserbare mønstre i store mengder tekst for å utforske den sosiale virkeligheten slik den formes av og presenteres i tekst (Magin & Geiss, 2021). Innholdsanalyser kan vise hvordan et tema har blitt omtalt, og gjør det mulig å sammenligne ulike medier og kanaler, noe som er formålet med denne oppgaven.

3.2 Utvalg

Innholdsanalysen tar utgangspunkt i nettavisene til de tre mediehusene: VG, NRK og Aftenposten. Mediene er riksdekkende og er tre av Norges mest leste medier. VG («Verdens Gang») er en tabloidavis som publiserer både på nett og på papir. VG nett er den mest leste nettavisen i Norge. Norsk rikskringkasting, NRK, er Norges offentlige eide allmennkringkaster. NRK ble fra og med 2002 finansiert over statsbudsjettet der alle som har en viss inntekt må være med på å betale for NRK over skatteseddelen. NRK.no er allmennkringkasteren sin fortløpende nyhetstjeneste med internasjonale, nasjonale og regionale nyheter, og som utvalget er basert på. Aftenposten eies som VG av Schibsted og er en dagsavis med riksdekkende distribusjon basert i Oslo. Det er deres nettavis, Aftenposten.no, jeg har basert mitt utvalg på. Avisen kan sies å vie et visst fokus til

klimaendringene ved å ha Norges eneste fulltids klimajournalist Ole Mathismoen og serien #klodenvår (Brattfjord, 2015).

For å finne relevante artikler tok jeg i bruk mediearkivene «Mediearkivet ATEKST» og «Factiva». ATEKST er Nordens største mediearkiv som samler nyheter fra print- og nettmedier, TV og radio. Factiva er en internasjonal nyhetsbase som kombinerer over 36 000 kilder med innhold fra 200 land og 28 språk. Dataen fra VG og NRKs nettavis er hentet fra ATEKST. Artikler fra Aftenposten var ikke tilgjengelige i ATEKST og Factiva ble derfor tatt i bruk for å samle inn data fra denne avisen. Fordelen med ATEKST er at det er oversiktlig og enkelt å bruke, og følgelig tidsbesparende. En svakhet er at enkelte kommentarer, leserinnlegg og kronikker ikke er å finne fordi avisene eller artikkelforfatterne utøver copyright (Brattfjord, 2015). Underveis i kodingen oppdaget jeg også artikler som var lenket under en annen artikkel som handlet om klimatoppmøtet, men som ikke dukket opp i arkivet. Det kan ha ført til at noen artikler som handler om det jeg undersøker ikke har blitt med i utvalget.

Da jeg søkte i mediearkivene, brukte jeg søkeordene «klima» AND «klimatoppmøte». Jeg forsøkte først å bare bruke søkeordet «klima», men da dukket det opp veldig mange artikler som kun nevnte ordet «klima» i andre sammenhenger enn det jeg undersøker. Ved å ta med søkeordet «klimatoppmøtet» ga det mer relevante treff. Fortsatt kom det noen treff der klimatoppmøtet blir nevnt i en bisetning. For eksempel var et treff en artikkel som handlet om statsbudsjettets søkelys på sosialhjelp, og var ikke en dekning om verken klima eller toppmøtet. Da hensikten med denne oppgaven er å undersøke hvordan mediene dekker klimakrisen og klimatoppmøtet i Glasgow, vil ikke slike artikler i utvalget bidra til å besvare problemstillingen. Av den grunn er disse artiklene utelatt fra utvalget.

Opgaven ønsker å undersøke om det det finnes en forskjell i mediedekningen før, under og etter klimatoppmøtet. Klimatoppmøtet startet 1. november og endte 15. november. Tidsrommet er av den grunn begrenset fra og med to uker før og til to uker etter møtet. Jeg forsøkte å utvide tidsrommet for å se om det kom flere treff, men det ga kun mellom 1-3 flere treff. Derfor ble det naturlig at tidsperioden ble begrenset til seks uker. Artikkellutvalget består av artikler publisert fra og med 17. oktober 2021 til 30. november 2021. Utvalget er basert på en målrettet utvelgelse da oppgaven undersøker en spesifikk hendelse over et bestemt tidsrom. Hele populasjonen er tatt med. Utvalget endte til slutt på 96 artikler.

3.3 Kodebok

Kodeboken ble utformet for å systematisere visse egenskaper av datamaterialet. Den består av ett regelsett som kodingen skal foregå etter (Magin & Geiss, 2021). Hver artikkel betegnes som en enhet som har ulike variabler som er definert i kodeboken. For å definere variabler som best mulig kan besvare min problemstilling ble kodeboken utformet med utgangspunkt i Entmans fire rammeelementer, med en deduktiv tilnærming. I tillegg leste jeg gjennom en rekke artikler om klimatoppmøtet før utformingen av kodeboken, for å få et inntrykk av innholdet og skape et bilde av hva jeg forventer å finne. Jeg gikk frem og tilbake i prosessen med å induktivt tilpasse kategoriene til materialet som forventes. For eksempel var det i første utkast av kodeboka for få dekkende kategorier i variabelen «Ansvarlige» som gjorde at undersøkelsen kunne mistet sannsynlige funn. Flere kategorier ble lagt til og de forrige ble omformulert for å bedre få frem det faktiske innholdet i artiklene. Miksen av induktiv og deduktiv tilnærming sikret at måleinstrumentet passet både materialet og teorien.

Den endelige kodeboken består av flere kategorier som forsøker, i samsvar med Entmans (1993) definisjon av rammer, å identifisere middels fire rammekomponenter: problemdefinisjon, utsagn om årsak, moralske vurderinger og løsninger i mediedekningen av klimatoppmøtet i Glasgow (se vedlegg 2). For å finne problemdefinisjonen ble kategorier som «Stemmer» og «Tema» lagt til. I kategori «Stemmer» kodes hvilke aktører er sitert direkte eller indirekte i artikkelen, og dermed får mulighet til å fremstille deres posisjon i klimasaken og/eller deres argumenter som er relevant til klimasaken. For hver aktør blir det kodet hvor synlig deres stemme er i artikkelen. Verdien til kategoriene er skalert fra 0 til 3, der 0=ikke nevnt og 3=omfattende nevnt for hver kategori (se vedlegg). For å identifisere årsaksforklaringer er blant annet kategoriene «Årsak til klimaendringer» og «Konsekvenser» definert. I kategorien kodes hvilke årsaker til klimaendringer som nevnes i artikkelen, enten sitert direkte eller indirekte. Kategoriene knyttet til konsekvens av klimaendringene har 12 kategorier med konsekvenser som matmangel, ekstremsvær, tap av naturmangfold osv. Disse variablene kodes også med en skalering fra 0=ikke nevnt til 3=marginalt nevnt. Moralske vurderinger blir avdekket gjennom hvem som er ansvarlige for klimakrisen og de som blir omtalt som ansvarlige til å bekjempe klimakrisen, og sosiale dilemma (se vedlegg). Rammen om forslag til løsning avdekkes gjennom variablene som handler om klimatiltak. Her måles hvilke tiltak som nevnes i artikkelen, vurdering av effektiviteten til klimatiltakene og den generelle antydningen i artikkelen til nåværende tiltak.

Før jeg startet selve kodeprosessen gjennomførte jeg en pretest. Ti artikler ble kodet om igjen av meg, to uker etter jeg først hadde kodet artiklene. Dette ble gjort for å sikre at kodeboken måler det den skal måle. Resultatene av testen skal jeg presentere senere i kapittelet, under forskningens kvalitet. Etter kodeboken var testet og klar, begynte jeg med kodingen. Kodeprosessen foregikk på den måten at artikkelen ble først lest gjennom, deretter ble artikkelen kodet for hver kategori. Hvis jeg ble usikker på hvordan jeg skulle kode en kategori, gikk jeg tilbake til instruksene til kategorien i kodeboken (se vedlegg). Dataene ble fortløpende under kodingen ført inn i et regneark i Excel. Til slutt ble dataene overført fra regnearket og inn i Stata og dermed klargjort for analyse.

3.4 Analyseprosedyrer

Datamaterialet er analysert i den statistiske programvaren Stata. I Stata ble dataene analysert i to omganger. Først så jeg på den deskriptive statistikken til de ulike kategoriene for å finne ut hvor mye eller lite de har blitt omtalt. Krysstabeller ble tatt i bruk for å sammenligne kategorier og gjennomsnittsverdier, og avdekke sammenhenger mellom kategoriene. For å undersøke om sammenhengene var sannsynlige gjorde jeg en kjiqvadrattest av krysstabellene. Kjiqvadrattesten er en statistisk test som benyttes hypoteser om statistisk sammenheng mellom to variabler i populasjonen basert på en krysstabell fra et utvalg (Ringdal, 2018, s. 289). Signifikansnivået er satt til $p < 0,05$ i oppgaven, som er vanlig for denne type forskning. Tester med få analyseenheter vil øke sannsynligheten for ikke-signifikante funn, ettersom dette er sterkt avhengig av utvalgsstørrelsen (Ringdal, 2018, s. 209). Utvalget i denne oppgaven er målrettet, og ikke et tilfeldig utvalg. Om en sammenheng er signifikant eller ikke er i denne forskningen ikke like viktig som i et tilfeldig utvalg der målet er å generalisere. Signifikansnivået er likevel relevant å ta med analysen da dette kontrollerer grad av tilfeldigheter til et funn.

I andre del av analysen ble en klyngeanalyse (Cluster analysis) gjennomført for å avdekke rammer i nyhetsdekningen. De fleste variablene i datamaterialet var kontinuerlige, og måtte kodes om til dikotome der 0=Ikke nevnt og 1=Nevnt, før analysen kunne bli gjennomført. I motsetning til første del av analysen hvor rammene er definert på forhånd, blir rammene i klyngeanalysen definert i etterkant. Klyngeanalysen ser på samspillet mellom kategoriene som er definert i kodeboka. Kategoriene grupperer seg systematisk og danner klynger

gjennom en *hierarchical cluster analysis* (Matthes & Kohring, 2008). Hver klynge deler et bestemt mønster av rammelementer basert på de gitte kategoriene. Disse klyngene tolkes som rammer for problemstillingen. Rammene blir navngitt basert på hvilke elementer de vektlegger. En fordel med denne analysen er at nye rammer kan bli identifisert. Koderen er heller ikke klar over hvilke rammer den koder, som er med på å styrke intersubjektiviteten. Ved bruk av klyngeanalyse blir rammene definert av empiriske resultater, fremfor subjektive konstruerte rammer (Matthes & Kohring, 2008, s. 265).

3.5 Kvalitetssikring av forskning

Forskningen har som hensikt i å gi innsikt i virkeligheten til det fenomenet oppgaven undersøker. Det vil alltid være et visst avvik fra virkeligheten og resultatet av slike undersøkelser. En grunnleggende forutsetning for forskning er at dataen er pålitelig og av god kvalitet. Kvaliteten av forskningen vurderes ofte etter dens grad av reliabilitet, validitet og generaliserbarhet. For å minske avviket fra virkeligheten og kvalitetssikre forskningen er det viktig å vurdere kvaliteten på forskningen og gjøre rede for tiltak som er gjort for kvalitetssikring.

3.5.1 Reliabilitet

Reliabilitet dreier seg om hvorvidt behandlingen av data er nøyaktig og pålitelig (Østbye et al., 2013, s. 124). Om studien er replikerbar vil den ha høy grad av reliabilitet. Replikerbar betyr at enhver forsker som gjennomfører analysen på nytt, oppnår de samme resultatene hvis man bruker de samme måleinstruksjonene og materialene (Magin & Geiss, 2021). For å undersøke graden av reliabilitet, ble en intrakoderreliabilitetstest gjennomført. Høy intrakoderreliabilitet betyr at den samme koderen koder det samme materialet på helt samme måte på et senere tidspunkt (Magin & Geiss, 2021). Man analyserer i hvilken grad kodingen av begge omgangene samsvarer. Jeg benyttet meg av “Cohen`s Kappa” for å teste reliabiliteten. Cohens Kappa strekker seg fra 0 til 1, hvor 1 betyr 100 prosent samsvar mellom de to ulike kodingene. Testen viser en verdi på 0,90 samlet for alle kategoriene (se vedlegg 1). Verdier over 0,667 kan ansees som godkjente, og verdier over 0,80 viser nesten perfekt samsvar (Geiß, 2021). Studier med lave utvalgsstørrelser bør ha verdier på over 0,80 for å teste en hypotese med tilstrekkelig statistisk kraft (Geiß, 2021). De fleste kategoriene er over 0,80, med noen få unntak. Kategoriene tema: helse, konsekvens: konflikt og flyktninger, tiltak: redusere eget klimaavtrykk, ansvarlig for utslipp: rike land og norske myndigheter, har

verdier på under 0,667. Ved bruk av de nevnte kategoriene med lav reliabilitet i analysen, er det viktig å være ekstra forsiktig med å dra konklusjoner knyttet til forskningsspørsmål og hypoteser.

3.5.2 Validitet

Validitet handler om det man måler er det man faktisk vil måle. Ringdal (2018) definerer validitet som å vurdere hvorvidt målet gir en rimelig dekning av de viktigste aspektene ved begrepet eller fenomenet vi ønsker å måle. Høy reliabilitet er en forutsetning for høy validitet. En kan si at reliabilitet er et rent empirisk spørsmål, mens validitet i tillegg krever en teoretisk vurdering (Ringdal, 2018, s. 103). Høy begrepsvaliditet («construct validity») innebærer at vi måler det teoretiske begrepet vi ønsker å måle. En ramme er et ganske abstrakt begrep som både er vanskelig å identifisere og vanskelig å kode i en innholdsanalyse. En klyngeanalyse kan i større grad sikre validitet i kvantitative innholdsanalyser på medierammer, ifølge (Matthes & Kohring, 2008). De argumenterer for at operasjonell definering av elementer som utgjør en ramme gir en større forståelse av hva som faktisk måles. For å sikre validitet i forskningen ble alle kategoriene i kodeboken utformet for å best mulig kunne svare på forskningsspørsmålet, der rammeteori og operasjonisering fra tidligere forskning har vært utgangspunktet. I tillegg har jeg gjennomført en klyngeanalyse, som forklart tidligere i kapitlet.

3.5.3 Generaliserbarhet

Generaliserbarhet omfatter hvorvidt analysens funn kan anses som allmenngyldige (Østbye et al., 2013). Med et målrettet utvalg på 96 artikler der hele populasjonen er tatt med, er det vanskelig å kunne generalisere utover min studie. Et større tilfeldig utvalg kunne gjort det mulig å generalisere funnene. Formålet med denne forskningen er først å fremst å se hvordan mediedekningen av klimaendringene var under klimatoppmøtet i Glasgow, som et eksempel på toppmøtedekning sett i sammenheng med tidligere forskning på klimatoppmøter. Generaliserbarhet er derfor ikke en målsetning i denne oppgaven.

3.6 Forskningsetikk

Studien har få etiske utfordringer da artiklene som er analysert ligger ute for offentligheten i nyhetsmedienes plattformer. Alle som ønsker, kan finne datamaterialet som jeg har brukt i oppgaven. Det kreves derfor ikke anonymisering av nyhetsmediene som avsender. Disse opplysningene er også viktige funn i undersøkelsen og det er nødvendig å ikke anonymisere. Før jeg begynte med datainnsamlingen sendte jeg inn en forskningssøknad til NSD. Forskningsprosjektet ble godkjent av NSD før innhenting av data.

Som forsker er det viktig å være bevisst på egen rolle som kan påvirke funn i forskningen. En etisk utfordring er objektiviteten min som forsker. Den enkelte forskerens vurderinger skal i minst mulig grad påvirke bearbeidningen av materialet (Østbye et al., 2013, s. 208). Jeg jobber selv som journalist i en avis. Det kan gjøre at jeg ser på en nyhetsartikkel med andre øyne, enn en som ikke er journalist. Min rolle som journalist kan dermed komme i konflikt med min rolle som forsker. Denne rollekonflikten har jeg vært bevisst på under hele arbeidet med oppgaven. Slik kan jeg forsøke å være så objektiv og nøytral som mulig for å sikre god kvalitet i forskningen.

I dette metodekapittelet har jeg begrunnet valg av metode. Jeg har belyst hvordan jeg har utformet kodeboken og dens variabler. Videre har jeg gjennomgått kodeprosessen, og belyst analyseprosedyrene. Forskningens kvalitet er diskutert av dens grad av reliabilitet, validitet og generaliserbarhet. I neste kapittel vil oppgavens statistiske resultater blir presentert og forklart med tabeller og figurer.

4 Resultat

I dette kapittelet vil hypoteser bli testet og forskningsspørsmål besvart gjennom resultatene av analysen. Kapittelet er delt opp i seks deler. I den første delen vil jeg gjennomgå omfanget av dekningen. I de fire neste delene vil jeg presentere resultat med kategorier som faller innenfor rammens elementer: problemdefinisjon, årsaksforklaring, moralske vurderinger, og løsninger og tiltak. Under problemdefinisjon vil jeg se på hvordan klimaendringene defineres ut ifra tematisering og hvilke aktører som er mest sitert. I delen om årsaksforklaring vil jeg se på årsakene og konsekvensene av klimaendringene som kommer frem i dekningen. Hvem som ansvarliggjøres for utslipp og for klimatiltak vil presenteres under moralske vurdering. I denne delen vil også holdninger i mediedekningen belyses. I løsninger og tiltak vil ulike klimatiltak som kommer frem i dekningen presenteres og hvordan effekten av disse tiltakene blir vurdert i artiklene. Til slutt vil jeg identifisere rammer i dekningen ved bruk av klyngeanalyse og undersøke hvordan deres bruk endret seg over tid og hvilke rammer hvilke medier foretrekker.

4.1 Grad av dekning

Det første forskningsspørsmålet søker å finne svar på grad av dekning rundt klimatoppmøtet i Glasgow og er formulert som *F1: Hvordan fordeler avisenes dekning seg over tid?* Første ledd i å besvare forskningsspørsmålet er å studere utbredelsen av artikler knyttet til hver avis. Den kvantitative innholdsanalysen viser at de tre norske avisene totalt har publisert 96 artikler hvor klima og klimatoppmøtet nevnes. I tabell 1 er det vist hvordan dekningen fordeler seg blant avisene og når artiklene ble publisert. VG har publisert 40 prosent av artiklene og har størst dekning sammenlignet med de andre avisene. NRK har nest størst andel av dekningen med 34 prosent, og Aftenposten minst med 26 prosent. Dekningen av klimatoppmøtet i Glasgow er mindre, sammenlignet med dekningen rundt både klimatoppmøtet i Bali 2007 og i København 2009. Rundt Bali-toppmøtet publiserte VG 50 artikler og Aftenposten 76 (Eide & Ytterstad, 2011). Under Københavnmøtet var dekningen enda større, med 58 innslag fra Dagsrevyen, 67 artikler fra VG og 131 artikler fra Aftenposten (Eide et.al 2010). Undersøkelser fra tidligere toppmøter viser derfor at Aftenposten har vært den avisen som har mest om klima under klimatoppmøtene. Mine resultater viser derimot at Aftenposten er den som publiserte minst under Glasgow-møtet. Det at dekningen rundt toppmøtene har vært liten etter COP15 (McAllister, 2015), samsvarer med resultatene på graden av dekning i denne oppgaven.

Tabell 1: Fordeling av artikler fra aviser over tid.

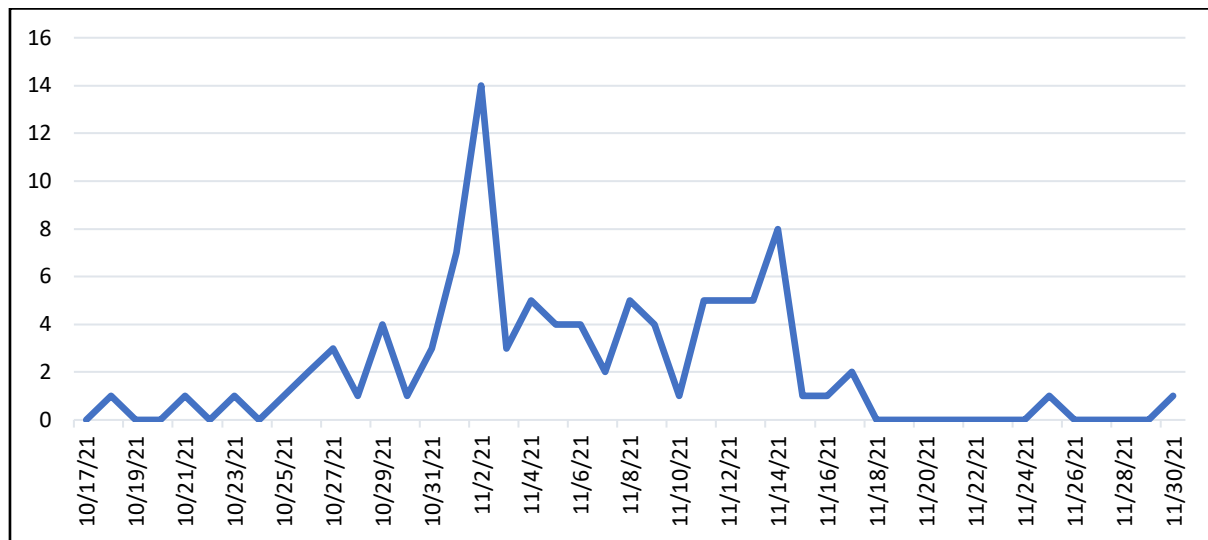
Avis	Før (n=18) (17.10.-31.10.)	Under (n=73) (01.11-15.11.)	Etter (n=5) 16.11.-29.11.)	Totalt (n=96)
VG (n=38) %	13	82	5	100
NRK (n=33) %	24	73	3	100
Aftenposten (n=25) %	20	72	8	100
Totalt (n=96) %	19	76	5	100

Pearsons $\chi^2=2,12$
 $p<0,715$

Andre ledd i forskningsspørsmålet er å se nærmere på utviklingen over tid. Undersøkelsen viser at antall publiserte artikler forandrer seg gjennom tidsperioden før, under og etter klimatoppmøtet i Glasgow. *Før møtet* regnes fra 17. oktober til 31. oktober. *Under møtet* regnes fra 1. november til 15. november. *Etter møtet* regnes fra 16. november til 30. november. 76 prosent av alle artiklene var publisert fra 1.- til 15. november, under selve klimatoppmøtet. Kun 5 prosent var publisert etter møtet var over. 19 prosent var publisert før. NRK publiserte flest artikler før møtet, sammenlignet med de andre to avisene. VG var avisen som publiserte mest under klimatoppmøtet. Figur 1 viser en oversikt over hvordan den totale dekningen fordelte seg fra 17. oktober til 30. november. Som vist i figur 1 toppet dekningen seg på dag to av møtet, 2. november. På denne dagen holdt statsminister Jonas Gahr Støre Norges innlegg på klimatoppmøtet, som kan være en årsak til den høye dekningen. I innlegget la han frem hvordan Norge skal bidra til å nå 1,5 graders målet. Støre talte at det norske oljefondet skal bli «det ledende fondet i verden til å håndtere klimarisiko» og gjøre såkalte «grønne investeringer». Samme dag fikk også Norge verstingpris. Norge ble kåret til «dagens fossil» av climate action network CAN¹. Prisen ble delt ut daglig under klimaforhandlingene til de landene som «gjør mest for å bidra minst». En annen topp finner vi på møtets egentlige siste dag da møtet endte en dag på overtid, 14. november. På denne dagen ble de siste forhandlingene holdt. I sluttspurten på møtet fikk India og Kina presset avtaleteksten som handlet om kull fra å «fase ut» til å «fase ned» det fossile brenselet. Avtalen Glasgow Climate Pact ble til slutt skrevet under av de samtlige medlemslandene på samme dag. Disse resultatene samlet gir grunnlag for å besvare forskningsspørsmålet F1. VG er avisen med størst dekning av klimatoppmøtet i Glasgow. Det er under selve møtet størst andel av artikler

¹ <https://climatenetwork.org/resource/fossil-of-the-day-02-november-2021/>

ble publisert. Dekningen topper seg på dag to av møtet, og svært få artikler er publisert etter møtets slutt.

Figur 1: Fordeling av artikler fra 17. oktober til 30. november

4.2 Problemdefinisjon

For å undersøke hvordan klimaproblemet under COP26 defineres er det relevant å se på hvilke tema som er fremtredende i dekingen. Litteraturgjennomgangen ga utgangspunkt for *H1: Politikk er det mest nevnte temaet*. Resultatet viser at temaene «politikk» og «natur, energi og miljø» er de mest nevnte i artiklene. Begge temaene nevnes i 95 prosent av artiklene som vist i tabell 2. Tabell 2 viser en oversikt over omtalte tema i synkende rekkefølge. Resultatene samsvarer med tidligere forskning, som viser at klimapolitikk er det mest brukte temaet i mediedekning under klimatoppmøter (Brattfjord, 2015). Dette er ikke et veldig overraskende funn da klimatoppmøter handler om politiske forhandlinger for å sikre klimamål og gjennom klimatiltak. Økonomi og næringsliv er også i stor grad nevnt, i 74 prosent av artiklene. Omtrent halvparten av artiklene, 51 prosent, nevner forskning som et tema. Vær og helse er tema som nevnes i svært liten grad. Hypotese 1 beholdes, politikk er det mest nevnte temaet i dekingen, men temaet natur, miljø og energi er også mest nevnt.

Tabell 2: Deskriptiv statistikk tema

Tema	% av artikler som nevner tema
Politikk ¹⁾	95
Natur, energi, miljø ¹⁾	95
Økonomi og næringsliv ¹⁾	74
Forskning ¹⁾	51
Vær ¹⁾	08
Helse ¹⁾	07
Andre tema ¹⁾	21

Note. ¹⁾ Binær kodet: 0 – tema ikke nevnt; 1 – tema nevnt.

Den andre hypotesen innenfor problemdefinisjon handler om hvem som får mulighet til å definere problemet gjennom mediedekningen. Forskning har vist at politikere er fremtredende i klimajournalistikk. *H2: Politikere er de mest siterte stemmene*, skal i denne delen testes. I tabell 4 er stemmene rangert øverst fra mest sitert til nederst til minst sitert. Internasjonale politikere har flest direkte eller indirekte sitater i artikkelutvalget. De siteres i 63 prosent av artiklene. Også norske politikere uttaler seg i stor grad i artiklene. Politikere fra regjeringen siteres i 46 prosent av artiklene. Opposisjonspolitikere fra Norge siteres mindre enn regjeringen, men har fortsatt en prosentandel på 30 i utvalget. Resultatene samsvarer med (Eide & Ytterstad, 2010) sine resultater på dekningen i toppmøtet i København. Der var utenlandske og norske politikere også de mest siterte kildene. Vi kan se at politikk er sentralt når det gjelder både tema og stemmer. Forskere og eksperter på klima får mindre «taletid» enn politikerne, men mer enn miljøorganisasjoner og miljøaktivister. Resultatene samsvarer med funnene til Duarte (2010), der journalister oppsøker myndigheter, først og fremst politikere, fremfor klimaeksperter. Den vanlige mannen på gata, en vanlig borger, er en av de gruppene som er sitert minst i utvalget med 15 prosent og samsvarer også med Duarte (2010) sine resultater. Klimaskeptikere er utelatt fra tabell 4 da de kun er nevnt i 2 prosent av artiklene. Dette funnet skiller seg i stor grad i forskning fra litteraturgjennomgangen. Mediedekningen av klima har tidligere vist seg og gitt mye oppmerksomhet til de som mener at klimaendringene er naturlige og ikke menneskeskapt (Antilla, 2005; Boykoff & Boykoff, 2004; Ryghaug, 2006). Mine resultater viser det motsatte. Bruk av klimaskeptikere vil oppgaven komme tilbake til i neste delkapittel. Tilbake til hypotesen H2: politikere er de mest

siterte stemmene, hypotesen beholdes. Både internasjonale og norske politikere siteres i størst grad i dekingen.

Tabell 3: Deskriptiv statistikk stemmer

Stemmer	% av artikler nevner utsagn fra...
internasjonale politikere ¹⁾	63
norske politikere: regjering ¹⁾	46
norske politikere: myndigheter ¹⁾	34
norske politikere: opposisjon ¹⁾	30
forsker/ekspert ¹⁾	29
FN-topp ¹⁾	29
miljøorganisasjon ¹⁾	27
miljøaktivist ¹⁾	22
vanlig borger ¹⁾	15
journalist ¹⁾	9
monark ¹⁾	7
andre stemmer ¹⁾	39

Note. ¹⁾ Binær kodet: 0 – stemme ikke nevnt; 1 – stemme nevnt.

4.3 Årsaksforklaring

Årsaksforklaringer gir svar på hvor problemet kommer fra, både i form av hvorfor klimaendringer skjer, men også hvorfor de er problematiske. To hypoteser vil bli testet med utgangspunkt i årsaksforklaringer.

4.3.1 Årsaker til klimaendringer

Store deler av litteraturen som ble gjennomgått tidligere i oppgaven viser at mediedekningen av klima er preget av vitenskapelig konflikt. Diskusjonen rundt om klimaendringene er menneskeskapte eller naturlige blir i stor grad trukket frem av mediene. Det ga utgangspunkt for hypotese *H3: Den vitenskapelige konflikten er fremtredende i mediedekningen*. Resultatet av den kvantitative innholdsanalysen viser at 10 prosent av artiklene nevner klimaendringene som menneskeskapte. Klimaendringene nevnes som naturlige i 1 prosent av artiklene. 1

prosent av artiklene nevner også benektelse av klimaendringer. Funnene viser at årsaker til klimaendringer omtales i liten grad i mediedekningen. Disse funnene samsvarer med de fremtredende stemmene artikkelutvalget. Klimaskeptikere er nevnt i kun 2 prosent av artiklene. Det er i stor kontrast med Boykoff og Boykoff (2004) sine funn som viste at 52 prosent av deknningen ga omtrent lik oppmerksomhet til de som mener at klimaendringene er naturlige og de som mener at de er menneskeskapte. Funnene er også motstridende fra Antilla (2005) sin studie som understrekte at nyhetsmediene gjentatte ganger bruke klimaskeptikere som primære kilder i sine saker. Forskere og eksperter er sitert i 29 prosent av artiklene i deknningen under Klimatoppmøtet i Glasgow. Det viser at selv om den vitenskapelige diskusjonen rundt årsaken til klimaendringene så og si ikke er til stede, er forskere brukt som kilder i andre aspekter og annen forskning på klimaendringene. Det *vitenskapelige dramaet*, som utspiller seg rundt uenighet og konflikt mellom forskere, som er fremtredende i mediedekning av klima ifølge litteraturen (Ryghaug, 2006), viser seg å ikke bli viet oppmerksomhet til i deknningen under klimatoppmøtet i Glasgow. Hypotese *H3* forkastes.

4.3.2 Konsekvenser av klimaendringer

Mediedekningen av klima har hatt en tendens til å sette søkelyset på negative utviklingstrekk og katastrofefortellinger om klimaendringene, viser litteraturen. Det la grunnlaget for hypotese nummer fem: *H4: Medienes dekning er rettet mot negative utviklingstrekk og katastrofefortellinger*. Flere konsekvenser av klimaendringene blir trukket frem i mediedekningen, men de omtales ikke i veldig stor grad. *Naturdramaet* som fremstiller klimaendringene som en varslet katastrofe (Ryghaug, 2006) er ikke like fremtredende i deknningen under Glasgow-møtet, sammenlignet med tidligere forskning. Retrievers (2020) rapport viste at hver fjerde overskrift eller ingress knyttet til klima forteller om et negativt utviklingstrekk i norsk mediedekning. Andelen av negative utviklingstrekk er mindre i deknningen under klimatoppmøtet i Glasgow. Av de nevnte konsekvensene av klimaendringene i min undersøkelse, er ingen nevnt mer enn i 20 prosent av artiklene. Tabell 4 gir en oversikt over hvor stor oppmerksomhet artiklene retter til de forskjellige konsekvensene. Øverst i tabellen er de konsekvensene som blir omtalt mest, og nederst finner vi de konsekvensene som blir omtalt minst. Selv om omfanget av katastrofefortellinger er mindre, er det de samme katastrofefortellingene som fortelles. I Retrievers (2020) rapport innebar de negative utviklingstrekkene forskning og rapporter som slår fast at temperaturen øker, at vi er langt fra å nå klimamålene, at isen smelter, havnivåene stiger, ekstremvær

eskalerer. Ekstremvær blir nevnt i 20 prosent av artiklene og er den konsekvensen som blir viet mest oppmerksomhet. Ekstremvær er her definert som sjeldent vær som fører til stor fare for liv eller verdier. Det kan for eksempel være sterk vind, uvanlig kraftig styrtregn eller en hetebølge. Konsekvensene flom, landtap og oversvømmelser er nevnt i 16 prosent i utvalget. De resterende konsekvensene tap av naturmangfold, økonomisk ulikhet, andre naturkatastrofer, konflikt og flyktninger, matmangel og helseproblemer har en prosentandel under 10 i utvalget, og blir dermed viet mindre oppmerksomhet.

Tabell 4: Deskriptiv statistikk konsekvenser

Konsekvenser	% av artikler nevner konsekvenser
Ekstremvær	20
Flom, landtap oversvømmelser	16
Tap av naturmangfold	9
Økonomisk ulikhet	7
Andre naturkatastrofer	6
Konflikt og flyktninger	5
Matmangel	5
Helseproblemer	4
Andre konsekvenser	7

Note. ¹⁾ Binær kodet: 0 – konsekvens ikke nevnt; 1 – konsekvens nevnt.

I tabell 5 er ekstremvær, som den mest fremtredende konsekvensen av klimaendringene i artiklene, vurdert opp mot klimatiltak. Tabellen viser sammenheng mellom hvordan lite klimatiltak innvirker på ekstremvær, og hvordan flere klimatiltak innvirker på ekstremvær. Resultatet viser at 68 prosent av artiklene omtaler virkningen av ingen, mindre eller for lite klimatiltak vil ha en negativ innvirkning på ekstremvær. Det betyr at ved for få klimatiltak vil det bli mer ekstremvær i de årene som kommer. På høyre side av tabellen kan vi se hvordan virkningen av betydelige, flere, seriøse klimatiltak har på ekstremvær. Resultatet viser at 63 prosent av artiklene omtaler virkningen av flere klimatiltak som positivt for ekstremvær. Det betyr at ved å sette inn flere klimatiltak vil det bli mindre ekstremvær i de årene som kommer. Sammenhengen er signifikant med en p-verdi på 0,001. Funnene viser at hvis det ikke blir gjennomført flere klimatiltak vil konsekvensene bli forverret, men hvis flere og betydelig klimatiltak blir satt i verk vil konsekvensene minske. *Naturdramaet* – der klimaendringene

fremstilles som en varslet katastrofe og der ulike katastrofefortellinger spiller en rolle (Ryghaug, 2006, s. 205) er til stede, men det er ikke dette medienes dekning er rettet mot. Hypotese H_4 forkastes.

Tabell 5: Hvordan få eller flere klimatiltak innvirker på ekstremvær

Ekstremvær	Virkning av få klimatiltak		Virkning av flere klimatiltak		Totalt
	Ikke nevnt	Negativt	Ikke nevnt	Positivt	
Ikke nevnt (n=77) %	100	0	100	0	100
Nevnt (n=19) %	32	68	37	63	100
Total (n=96) %	86	14	89	13	100
	Pearson Chi ² = 60.94		Pearson Chi ² = 55.58		
	p < 0.001		p < 0.001		

4.4 Moralske vurderinger

For å kunne si noe om hvordan mediene dekker klimakrisen er det å se på hvem som er ansvarlig for utslipp som forårsaker klimaendringene, og hvem som omtales som den som kan gjøre noe med problemet. Dette handler om moralske vurderinger. Moralske vurderinger innebærer også hvilke holdninger som er fremtredende i dekningen. De to forskningsspørsmålene F_2 : *Hvem får skyld og ansvar i klimasaken?* og F_3 : *Hvilke holdninger knyttes til klimatiltak, klimatoppmøtet og toppmøtets resultat?* skal besvares i de to neste delene.

4.4.1 Ansvarlige

Mediedekningen i de tre avisene legger liten skyld på aktører for å bidra til klimaendringene, men omtaler i større grad hvem som er ansvarlige for å gjennomføre tiltak for å hindre klimakrisen. Selv om det ikke legges stor vekt på hvem som har bidratt mest til klimaendringene, blir noen aktører ansvarliggjort. Tabell 6 viser en oversikt over hvem som blir gjort ansvarlig for utslipp. De øverste i tabellen er nevnt flest ganger som ansvarlig for utslipp, og nederst er nevnt minst. Rike land og industri blir i størst grad ansvarliggjort for utslipp av CO₂ og dermed ansvarlige for klimaendringene. Rike land blir ansvarliggjort som bidragsyter til klimaendringene i 20 prosent av artiklene, og industri blir ansvarliggjort som bidragsyter i 16 prosent av artiklene. Fattige land og vanlige folk blir i minst grad satt til ansvar for utslipp. De regnes som ansvarlige i 5 prosent av artiklene. Det at fattige land blir i

liten grad ansvarliggjort motstrider med mediedekningen av toppmøtet i København, der utviklingsland i større grad enn tidligere ble ansvarliggjort for den kommende krisen. I 7 prosent av artiklene får norske myndigheter direkte skyld for store utslipp. I Bali-møtet ble en kritisk gransking av Norges rolle som en stor forurensere med Norges olje- og gassproduksjon i sentrum belyst i media (Eide & Ytterstad, 2011). Også under København-møtet ble Norge trukket frem som ansvarlig store utslipp knyttet til oljeeksport (Eide & Ytterstad, 2010).

Tabell 6: Ansvarlige for klimaendringer.

Ansvarlige for klimaendringer	% av artikler nevner aktører
Rike land	20
Industri	16
Internasjonale politikere	9
Norske myndigheter	7
Kommersielle selskap	6
Fattige land	5
Vanlig borger	5
Andre ansvarlige	4

Note. ¹⁾ Binær kodet: 0 – aktør ikke nevnt; 1 – aktør nevnt.

Undersøkelsen viser at flere aktører blir satt til ansvar for å gjennomføre tiltak for å minske klimaendringene og hindre klimakrisen i artiklene, som vist i tabell 7. I over halvparten av artiklene, 53 prosent, blir internasjonale politikere omtalt som ansvarlige for klimatiltak. Rike land er ansvarlige for klimatiltak i 40 prosent av artiklene. Rike land blir dermed ansvarliggjort for både å bidra til klimaendringene og satt til ansvar for å sette inn tiltak. Den samme sammenhengen kan vi ikke se i aktøren industri. Selv om industri blir omtalt som ansvarlige for klimaendringene i 16 prosent av artiklene, blir de kun omtalt som ansvarlige for klimatiltak i 7 prosent i artiklene. Norske politikere har også et ansvar for klimatiltak viser deknningen. Norske myndigheter blir omtalt som ansvarlige for klimatiltak i 33 prosent av artiklene, og politikere fra regjeringen blir omtalt som ansvarlige for klimatiltak i 19 prosent av artiklene. I mediedekning av tidligere klimatoppmøter har også ansvaret blitt rettet mot Norge og norske aktører. Under klimatoppmøtet i Bali var helterammen fremtredende der

Norge ble plassert i sentrum i alle mulige kontekster med et slags godhetsregime. Helterammen fremstiller statsminister Jens Stoltenberg som redningen for klimatoppmøtet, og norske teknologiløsninger ble omtalt som «den mest ambisiøse klimapolitikken i verden» (Eide & Ytterstad, 2011). Opposisjonspolitikere blir derimot i svært liten grad ansvarliggjort for klimatiltak i Glasgow-møtet, i kun 2 prosent av deknningen. Sammenlignet med de andre to møtene er det mindre grad av nasjonalisering i deknningen av klimatoppmøtet i Glasgow, da rike land og internasjonale politikere blir i større grad ansvarliggjort enn norske politikere.

Tabell 7: Ansvarlig for klimatiltak.

Ansvarlige for klimatiltak	% av artikler nevner aktører
Internasjonale politikere	53
Rike land	40
Norske myndigheter	33
Norske politikere: regjering	19
Fattige land	10
Industri	7
Vanlig borger	5
Kommersielle selskap	4
Norske politikere: opposisjon	2
Andre ansvarlige	7

Note. ¹⁾ Binær kodet: 0 – aktør ikke nevnt; 1 – aktør nevnt.

For å besvare forskningsspørsmålet *F2* får rike land, industri, internasjonale politikere, norske myndigheter, kommersielle selskap, fattige land, vanlig borger og andre skyld for klimaendringene, der de førstnevnte er omtalt hyppigst som skyldige og de sistnevnte ansvarliggjort for skyld i minst grad. Internasjonale politikere, rike land, norske myndigheter, regjeringen, fattige land, industri, vanlig borger, kommersielle selskap, opposisjonen og andre er omtalt som ansvarlige for klimatiltak i synkende rekkefølge.

4.4.2 Holdninger

Resultatene viser at ulike holdninger kommer frem i deknningen, og viser både positive og negative holdninger knyttet til ulike aspekt av klima og klimatoppmøtet. Det er størst grad av positive holdninger knyttet til klimatoppmøtet. I tabell 8 ser vi at 46 prosent av artiklene har en positiv holdning, og 24 prosent har en negativ holdning til klimatoppmøtet. Få av artiklene antyder en holdning til om de er fornøyd med resultatet av klimatoppmøtet. Det skyldes nok at den største andelen av deknningen fant sted før avtalen fra klimatoppmøtet var klart. Til tross for dette kan undersøkelsen vise at flere artikler har en antydning til en fornøyd reaksjon til resultatet, i forhold til skuffet reaksjon på resultatet av klimatoppmøtet. Dette illustrerer tabell 9. Det er derimot ikke så stor prosentandel forskjell på fornøyd og skuffet. 12 prosent av artiklene antyder en fornøyd reaksjon på resultatet på klimatoppmøtet, 8 prosent av artiklene antyder en skuffet reaksjon. 74 prosent av mediedekningen omtaler de nåværende klimatiltakene som for svake. Kun 5 prosent av artiklene har en generell antydning til at klimatiltakene på det nåværende tidspunktet var for sterke. Det samsvarer med den internasjonale enigheten om at utslippene må ned og at det dermed må settes inn sterkere tiltak for at utslippsmålene skal bli nådd. For å besvare forskningsspørsmålet *F3* knyttes det størst andel av positive holdninger til klimatoppmøtet og resultatet av møtet, mens holdninger til nåværende tiltak er nesten utelukkende knyttet til at tiltakene er for svake.

Tabell 8: Holdninger

Holdninger	Nevnt
Holdning til klimatoppmøtet	
Positiv (n=96) %	46
Negativ (n=96) %	24
Holdning til resultat av klimatoppmøtet	
Fornøyd (n=96) %	12
Skuffet (n=96) %	8
Holdning til nåværende tiltak	
For svake (n=96) %	74
For sterke (n=96) %	5

4.5 Løsninger og tiltak

Det siste elementet som definerer en ramme ifølge Entman er forslag til løsninger og tiltak på problemet. Forskningsspørsmålet *F4: Hvilke klimatiltak finner vi i dekingen og hvordan vurderes dens effektivitet?* vil her bli undersøkt nærmere.

Løsninger og tiltak for å redusere CO₂-utslipp og bekjempe klimakrisen har fått stor oppmerksomhet i mediedekningen før, under og etter klimatoppmøtet i Glasgow, viser resultater av undersøkelsen. Åtte forskjellige klimatiltak er identifisert i klimadekingen under klimatoppmøtet i Glasgow, med ulik grad av oppmerksomhet. Tabell 10 viser en oversikt over hvor stor grad de ulike tiltakene nevnes i synkende rekkefølge, og vurdering av tiltaket som effektivt eller ikke effektivt. Klimafinansiering er det tiltaket som får størst oppmerksomhet i dekingen. 49 prosent av artiklene nevner klimafinansiering som klimatiltak. Tiltaket vurderes som effektivt i 33 prosent av artiklene, og ikke effektivt i kun 2 prosent av artiklene. Nest mest oppmerksomhet rettes mot utfasing av ikke-fornybar energi. 36 prosent av artiklene nevner utfasing av ikke-fornybar energi. Tiltaket vurderes likt i forhold til effektivitet. 13 prosent av artiklene omtaler utfasing av ikke-fornybar energi som et effektivt tiltak, og 13 prosent av artiklene omtaler det som et ikke effektivt tiltak. Dette tiltaket er det som i størst grad vurderes som ikke effektivt, sammenlignet med de andre tiltakene. Fornybar energi nevnes i 30 prosent av artiklene og vurderes som effektivt i 17 prosent av artiklene, og kun 3 prosent av artiklene omtaler tiltaket som ikke effektivt. Tiltakene som er nevnt i størst grad handler om tiltak som kan gjennomføres politisk. Tiltak som en privatperson, vanlig borger, kan gjøre selv omtales i svært liten grad i artiklene. Hvordan en selv kan redusere sitt eget klimaavtrykk nevnes kun i 6 prosent av utvalget. Funne viser at det vies større oppmerksomhet til løsninger og tiltak på klimakrisen, enn konsekvensene av den under klimatoppmøtet i Glasgow. Løsningsjournalistikk er dermed en stor del av dekingen. Journalister har uttrykt at de ønsker mer av denne type journalistikk, men at det kun har vært delvis til stede i dekingen (Simonsen, 2021). Funnene i denne oppgaven kan vise at journalistene har lyktes i deres forsøk på å oppfylle deres ønske. Videre vil jeg gå nærmere inn på klimafinansiering og utfasing av ikke-fornybar energi som de tiltakene som det ble viet mest oppmerksomhet til.

Tabell 9: Klimatiltak grad av oppmerksomhet og effektivitet

Klimatiltak	...får noe oppmerksomhet	... er fremstilt som	
		...effektivt	...ikke effektivt
Klimafinansiering (n=96) % ^{1) 2) 3)}	49	33	2
Utfasing av ikke-fornybar energi (n=96) % ^{1) 2) 3)}	36	13	13
Fornybar energi (n=96) % ^{1) 2) 3)}	30	17	3
Naturvern (n=96) % ^{1) 2) 3)}	22	8	2
Klimakvoter (n=96) % ^{1) 2) 3)}	22	15	3
Karbonfangst og lagring (n=96) % ^{1) 2) 3)}	20	13	1
Karbonskatt/CO2-avgift (n=96) % ^{1) 2) 3)}	8	3	2
Redusere eget klimaavtrykk (n=96) % ^{1) 2) 3)}	6	4	0
Andre tiltak (n=96) % ^{1) 2) 3)}	29	11	5

Note. ¹⁾ oppmerksomhet: binær koding om klimatiltaket er behandlet i artikkelen (1) eller ikke (0). ²⁾ effektivt: binær koding om klimatiltaket er fremstilt i artikkelen som effektivt (1) eller ikke (0). ³⁾ ikke effektivt: binær koding om klimatiltaket er fremstilt i artikkelen som ikke effektivt (1) eller ikke (0).

4.5.1 Klimafinansiering

For å undersøke dekningen av klimatiltaket nærmere er sammenhengen mellom den ordinale variabelen av klimafinansiering og den ordinale variabelen effekt av klimafinansiering fremstilt i tabell 11. Tiltaket blir aldri omtalt som ikke effektivt og er derfor utelatt fra tabellen. I artikler der tiltaket er betydelig nevnt omtaler 64 prosent av artiklene klimafinansiering som et ofte effektivt tiltak. I artikler der klimafinansiering er omfattende nevnt omtaler 53 prosent av artiklene tiltaket som alltid effektivt. I artikler der klimafinansiering er marginalt nevnt, nevnes ikke effekten i 47 prosent av artiklene. Dette viser at jo mer klimafinansiering er nevnt jo mer effektivt omtales også tiltaket som, og jo mindre det er nevnt jo mer omtales ikke effekten. Sammenhengen er signifikant med en p-verdi på <0,001.

Tabell 10: Sammenheng mellom oppmerksomhet og vurdering av klimafinansierings effekt

Klimafinansiering	Effekt av klimafinansiering				
	Effekt ikke nevnt	Ofte ikke effektivt	Ofte effektivt	Alltid effektivt	Totalt
Tiltak ikke nevnt (n=49) %	98	0	2	0	100
Marginalt nevnt (n=17) %	47	0	29	24	100
Betydelig nevnt (n=11) %	27	0	64	9	100
Omfattende nevnt (n=19) %	16	11	21	53	100
Total (n=96) %	65	2	18	16	100
Pearson Chi ² = 73,36 p < 0.001					

Klimafinansiering handler om at rike land gir penger til utviklingsland for å få ned utslipp og forberede seg på klimautfordringene som kommer. Under klimatoppmøtet i København i 2009 ble det lovet at de fattigste landene skulle få 100 milliarder dollar årlig fra 2020 fra de rike landene. Dette løftet ble ikke innfridd. På klimatoppmøtet i Glasgow var det derfor et press på de rike landene at de skulle gi fattige land mer penger for at de skulle klare å nå egne mål. Den norske regjeringen hadde også i forkant av møtet lovet at Norge skulle bidra mer med klimafinansiering. Det kan være en årsak til at klimafinansiering ble i stor grad omtalt på møtet.

4.5.2 Utfasing av ikke-fornybar energi

For å undersøke dekningen av klimatiltaket utfasing av ikke-fornybar energi nærmere, er sammenhengen mellom den ordinale variabelen av utfasing av ikke fornybar-energi og den ordinale variabelen effekt av utfasing av ikke fornybar energi fremstilt i tabell 12. Tiltaket blir aldri omtalt som alltid effektivt og er derfor utelatt fra tabellen. I artikler der tiltaket er betydelig nevnt omtales 64 prosent av artiklene tiltaket som ofte ikke effektivt. Vi kan også se at i artikler der tiltaket er omfattende nevnt, omtales 53 prosent av artiklene tiltaket som ofte effektivt. Tallene viser at det selv om utfasing av ikke-fornybar er i stor grad nevnt i artikkelen, betyr det ikke at det omtales kun som effektivt til forskjell fra klimafinansiering. Når det er i stor grad nevnt kan det bli omtalt som både effektiv og ikke effektivt. Sammenhengen er signifikant med en p-verdi på <0,001.

Tabell 11: Sammenheng mellom oppmerksomhet og vurdering av effekt til utfasing av ikke-fornybar energi.

Utfasing av ikke-fornybar energi	Effekt av utfasing av ikke-fornybar energi				
	Effekt ikke nevnt	Ikke effektivt	Ofte ikke effektivt	Ofte effektivt	Totalt
Tiltak ikke nevnt (n=61) %	98	0	2	0	100
Marginalt nevnt (n=9) %	78	0	0	22	100
Betydelig nevnt (n=11) %	18	0	64	18	100
Omfattende nevnt (n=15) %	20	7	20	53	100
Total (n=96) %	75	1	11	13	100
Pearson $\chi^2 = 82.49$ $p < 0.001$					

Det er et overraskende funn at utfasing av ikke-fornybar energi blir omtalt som ikke effektivt. Kull, olje og gass står for store av CO₂. Som nevnt tidligere ble avtalen endret fra å fase ut til å fase ned kull på siste dag av toppmøtet. Statsminister Jonas Gahr Støre har også vært tydelig på at norsk olje ikke skal fases ut, men være en del av «løsningen» på klimakrisen. Selv om avtalen ble justert er første gang at klimatiltak på ikke-fornybar energi har vært med i internasjonale klimaavtaler.

Oppsummert vil svaret på forskningsspørsmålet F4: *Hvilke klimatiltak finner vi i dekingen og hvordan vurderes dens effektivitet?* være:

Klimatiltakene klimafinansiering, utfasing av ikke-fornybar energi, naturvern, klimakvoter, karbonfangst og lagring, karbonskatt/CO₂-avgift, redusere eget klimaavtrykk og andre finner vi i dekingen av klimatoppmøtet i Glasgow. Tiltakene vurderes som effektive, med unntak av utfasing av ikke-fornybar energi som også vurderes som ikke effektivt.

4.6 Rammer i mediedekningen

Ved å undersøke hvordan media rammer inn klimasaken kan vi si mer om hva slags informasjonsformidling og «fortellinger fra virkeligheten» journalistikken bidrar med (Allern, 2018). Det ga utgangspunkt for forskningsspørsmålet F5: *Hvilke rammer finner vi i mediedekningen?* Forskningsspørsmålet besvares i to deler. Først med utgangspunkt i generiske nyhetsrammer og deretter ved saksspesifikke nyhetsrammer.

4.6.1 Generiske rammer

Teorien trekker frem fem generiske nyhetsrammer som er ofte går igjen i medietekster. Disse rammene er ikke målt direkte i form av en gitt kategori til hver ramme i denne oppgaven. Ifølge Entman defineres en ramme av problem, årsak, moralsk vurdering og forslag til løsninger. Ved å se på resultatene av kategoriene som er utformet knyttet til de ulike aspektene til en ramme, kan vi finne ut hvilke generiske rammer som kommer frem i mediedekningen. De generiske nyhetsrammene konflikt, økonomisk konsekvens, moralramme og ansvarsramme er til stede i mediedekningen rundt klimatoppmøtet i Glasgow. Andre er mer fremtredende enn andre.

Konfliktrammen, som vektlegger konflikt mellom individer, regioner eller organisasjon (Allern, 2018) kommer frem gjennom politisk uenighet og forhandlinger om klimaavtaler under møtet. Resultatene av innholdsanalysen viser at det er uenigheter knyttet til effekt av forskjellige tiltak, spesielt når det kommer utfasing av ikke-fornybar energi. Flere overskrifter i artikler som ble publisert på møtets siste dag omtalte saken som en «dramatisk sluttsputt», da det var snakk om erklæringen som gikk fra «å fase ut» til å «fase ned». Konfliktene som tidligere har utspilt seg *vitenskapelige dramaet* og *naturdramaet*, har beveget seg over til *det politiske dramaet*. I denne rammen kan komplekse politiske spørsmål bli redusert til konflikter og oppgjør mellom kjente politikere (Allern, 2018).

Økonomisk konsekvensramme fokuserer på de økonomiske konsekvensene av en hendelse for ulike grupper (Allern, 2018). Denne rammen har vært spesielt fremtredende i amerikansk presses dekning av klimaendringene (Shehata & Hopmann, 2012). I dekningen av klimatoppmøtet i Glasgow kommer økonomisk ulikhet som en konsekvens av klimaendringene frem i artiklene. Konsekvensen er omtalt i 7 prosent av artiklene, og det derfor vies ikke stor oppmerksomhet til økonomisk ulikhet sammenlignet med andre konsekvenser av klimaendringene som nevnes i dekningen. Temaet økonomi og næringsliv er på en annen side fremtredende der temaet omtales i 74 prosent av artiklene. Økonomi blir trukket frem blant annet i tiltak som klimafinansiering. Funnene viser at økonomi omtales ikke som en konsekvens, men heller som en løsning. Økonomisk konsekvensramme er følgelig lite representert i dekningen i klimatoppmøtet i Glasgow.

Ansvarsrammen presenterer saken eller problemet på en slik måte at det er mulig å tilskrive ansvaret for noe som har skjedd eller bør skje, hos regjeringer, organisasjoner eller individer

(Allern, 2018). Denne rammen kommer tydelig frem i resultatene av den kvantitative innholdsanalysen. Som jeg har presentert tidligere i underkapittel 4.4.1 blir flere aktører ansvarliggjort for utslipp og satt ansvarlig for å redusere disse utslippene. Hovedansvaret blir satt til styresmakter i de ulike landene. Individuer og vanlige borgere blir i svært liten grad ansvarliggjort. 5 prosent av artiklene nevner denne gruppen som ansvarlig når det gjelder bidrag til klimaendringene, og bidrag til klimatiltak.

Moralrammen plasserer en hendelse eller et problem innen en kontekst knyttet til religiøse læresetninger eller moralske normer (Allern, 2018). Funn fra analysen viser at 26 prosent av mediedekningen omtaler de nåværende klimatiltakene som for svake. 26 prosent har en negativ holdning til klimatoppmøtet. Holdningene i mediedekningen kan vise kritikk til de politiske forhandlingene under klimatoppmøtet i Glasgow til å ikke føre til nok handling i klimasaken.

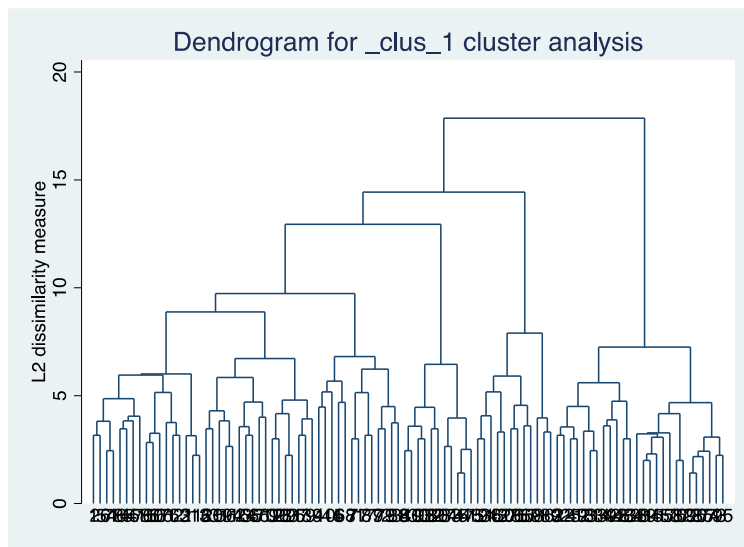
Den siste av de fem generiske rammene er *menneskelig interesseramme*. I denne rammen brukes et menneskelig ansikt eller en emosjonell vinkling knyttet til en person som utgangspunkt for å drøfte et problem (Allern, 2018). Å undersøke personifisering i dekingen har ikke vært et utgangspunkt for denne oppgaven. Av for få treffende kategorier utformet i kodeboken knyttet til denne rammen, vil det være vanskelig å avgjøre dens fremtreden i artikkelutvalget og vil ikke bli analysert videre.

4.6.2 Klyngeanalyse – saksspesifikke rammer

En klyngeanalyse er gjennomført for å finne saksspesifikke rammer i mediedekning under klimatoppmøtet, og for å se hvordan disse rammene utspiller seg i dekingen. Klyngeanalyse (Cluster analysis) er analyseteknikk for å identifisere ulike rammer i datamaterialet. En ramme tolkes ut ifra et spesifikt mønster i teksten som består av flere elementer. Elementene består av en rekke kategorier som er definert i kodeboken, som faller innenfor problemdefinisjon, årsaksforklaring, moralsk vurdering og løsninger og tiltak. Kategoriene grupperer seg systematisk og danner klynger gjennom en *hierarchical cluster analysis* (Matthes & Kohring, 2008). Kategorier med frekvens på under 5 prosent ble utelatt fra klyngeanalysen, da de disse kategoriene ikke vil være relevante for analysen. Kategoriene som ble inkludert i analysen er vedlagt (se vedlegg 3). Ward-metoden er benyttet og regnes

som en god fremgangsmåte for å kartlegge egnede klynger (Matthes & Kohring, 2008, s. 263).

Figur 2: Dendrogram klynger.

I figur to er klyngene fra analysen illustrert i et dendrogram. Dendrogrammet viser at totalt tre klynger ble identifisert i artiklene. De tre klyngene danner hver sin ramme: 1) den politiske rammen, 2) konsekvensrammen, og 3) aktivistrammen. Omfanget av rammene er vist i tabell 13. Politiskramme (klynge 1) er mest fremtredende. Vi finner denne rammen i 60 prosent av artiklene. Konsekvensramme (klynge 2) er rammen som er i minst grad representert i dekningsen, med 13 prosent. Aktivistrammen (klynge 3) er identifisert i 27 prosent av artiklene. Videre vil jeg gjennomgå hvilke elementer disse rammene har, og deretter vil jeg sammenligne bruken av rammer i de ulike avisene og om rammene endres i før, under og etter klimatoppmøtet.

Tabell 12: Rammer.

Rammer	
Politiskramme (n=58) %	60
Konsekvensramme (n=12) %	13
Aktivistramme (n=26) %	27

Politisk ramme

Tabell 13 gir en oversikt over hvilke elementer som hører til hvilken ramme. Den politiske rammen vektlegger temaet politikk i stor grad. Stemmene innenfor denne rammen er i

hovedsak politikere, både nasjonale og internasjonale, men stemmer som representerer miljøorganisasjoner er også å finne i rammen. Det er en positive holdninger i rammen, både knyttet til klimatoppmøtet i seg selv og av resultatet av de politiske forhandlingene. Det er en antydning til at flere aktører er fornøyde med sluttavtalen. Industri og internasjonale politikere får skylden høye utslipp og dermed for å bidra til økte klimaendringer. Hvem som er ansvarlige for å bekjempe klimakrisen gjennom klimatiltak er derimot mange. Det kan se ut til at innenfor denne rammen må klimakrisen bekjempes sammen og kollektivt. Internasjonale politikere, norske myndigheter og politikere, industri, fattige land, og den vanlige mannen på gata blir alle satt til ansvar for klimatiltak i rammen. Rammen vektlegger klimatiltak i stor grad. Klimatiltakene naturvern, klimakvoter, fornybar energi, karbonfangst diskuteres og vurderes som effektive tiltak for å minimere utslipp. Utfasing av ikke-fornybar energi diskuteres også i rammen, men omtales både som et effektiv og et ikke effektivt tiltak. Sammen utgjør disse elementene den politiske rammen, som handler om at gjennom internasjonalt politisk samarbeid kan verden sammen finne gode løsninger og klimatiltak for å bekjempe klimakrisen. Klimatoppmøtet handler i stor grad om politiske forhandlinger og beslutninger, og omfanget av rammen i artikkelutvalget er derfor ikke overraskende. Funnene samsvarer med studier på tidligere klimatoppmøter som viser at klimapolitikk er det som belyses i størst grad i dekingen (Brattfjord, 2015).

Tabell 13: Kategorier knyttet til hver ramme

	Politisk ramme	Konsekvensramme	Aktivistramme
Typiske problemdefinisjoner	Politikk, økonomi,	Forskning, natur, helse	
Typiske årsaksforklaringer		Menneskeskapt klimaendringer	
Typiske konsekvenser		Matmangel, ekstremvær, flom, naturkatastrofe, tap av natur, konflikt, økonomiske ulikhet	Andre konsekvenser
Typiske moralske vurderinger	Positiv holdning til møtet Fornøyd med resultat Ansvarlig for klimakrise: Internasjonale politikere og industri Ansvarlig for klimakrise: Internasjonale politikere, industri, fattige land, regjering og vanlig borger	Sosiale dilemma Ansvarlig for klimakrise: Rike land, ikke fattige land Ansvarlig for klimatiltak: Rike land	Negativ holdning til møtet

Typiske løsninger og tiltak	Fornybar energi, naturvern, karbonfangst, klimakvoter, utfasing	Klimafinansiering	Reduser eget klimaavtrykk
Stemmer	Regjering, opposisjon, myndigheter, utenlandske/internasjonale politikere, miljøorg., FN, borger, journalist	Forsker, andre	Klimaaktivist, monark, andre

Konsekvensramme

Konsekvensrammen vektlegger i høyere grad årsak og konsekvens, sammenlignet med den politiske rammen. I denne rammen handler dekningen om hva som vil skje hvis ikke utslippene går ned, og hvem dette vil ramme. Forskning er et tema sentralt i rammen og artiklene bruker forskere som kilder i stor grad. Konsekvenser som matmangel, ekstremvær, flom, tap av naturmangfold, økonomisk ulikhet, og konflikt og flyktninger trekkes frem. Selv om rammen fokuserer på katastrofefortellinger og krise, kommer det også frem at noe kan gjøres for å forhindre at konsekvensene blir ytterligere forverret. Med flere klimatiltak vil konsekvensene bli mindre, men med for få vil de bli større. Klimafinansiering, at rike land støtter fattige land økonomisk for å få ned utslipp, vektlegges i rammen. Klimatiltaket vurderes som et effektivt tiltak. Rike land blir innenfor denne rammen ansvarliggjort for utslipp og blir satt som ansvarlig for å gjennomføre klimatiltak. Fattige land er ikke ansvarlige for utslipp, ifølge rammen. Funnene viser at i denne rammen er fattige land offeret for flere konsekvenser som følge av klimautslipp. Det er rike land sine utslipp som forårsaker disse konsekvensene, og også deres ansvar å hindre at situasjonen forverres. Konsekvensrammen kan sammenlignes med *naturdramaet* som Ryghaug (2006) avdekket i klimadekningen. Rammen bekrefter funnene som er tidligere presentert i oppgaven, at *naturdramaet* er til stede, men ikke i stor grad.

Aktivistramme

Aktivistrammen kan ansees som en motramme til den politiske rammen. Holdningene til klimatoppmøtet er negative. Miljøaktivister er hovedstemmen i rammen. I stede for å vektlegge klimatiltak som kan gjennomføres politisk, setter denne rammen søkelyset på hvordan en selv kan redusere eget klimaavtrykk gjennom klimatiltak enhver privatperson kan gjennomføre. Samlet sett handler aktivistrammen om miljøaktivister med negative holdninger til klimatoppmøtet som setter søkelyset på hvordan en selv kan redusere eget klimaavtrykk og ikke gjennom politiske beslutninger. Aktivistrammen kan sammenlignes med Simonsen (2021) sine funn på mediedekningen av klimatoppmøtet i New York september 2019. Under

New York-møtet viet mediedekningen oppmerksomheten mot Greta Thunbergs tale, der klimaaktivisten blant annet kritiserte politikerne for lite handling i klimasaken. Dekningen har flere likhetstrekk med aktivistrammen som er til stede i dekingen av klimatoppmøtet i Glasgow. En forskjell er at i Simonsen (2021) sine funn var antallet artikler innenfor denne rammen og om Greta Thunberg den mest fremtredende, mens i dekingen av klimatoppmøtet i Glasgow er den ikke like stor som den politiske rammen.

I tabell 13 er sammenhengen mellom hvilken avis artikkelen er publisert av og de tre rammene undersøkt. VG og NRK har publisert flest artikler med den politiske rammen. 71 prosent av VGs artikler har den politiske rammen, og 61 prosent av NRKs artikler har den samme rammen. Aftenposten har derimot lik andel av artikler innenfor den politiske rammen og aktivistrammen. 44 prosent av Aftenpostens artikler har den politiske rammen og 44 prosent av Aftenpostens artikler har aktivistrammen. Aftenposten har 20 prosent flere artikler med aktivistrammen sammenlignet med NRK, og 26 prosent flere artikler med aktivistrammen sammenlignet med VG. Det samsvarer med Eide og Ytterstad (2010) sin forskning på klimatoppmøtet i København, der Aftenposten sympatiserte med demonstrantene og aktivistene som var til stede under møtet. Konsekvensrammen er minst i dekingen hos alle de tre avisene. NRK har en andel av artikler på 15 prosent med konsekvensrammen, og er dermed den avisen med størst andel av denne rammen. Det er likevel ikke så stor forskjell sammenlignet med VGs 11 prosent og Aftenpostens 12 prosent med konsekvensrammen.

Tabell 13: Fordeling av rammer i aviser.

Avis	Før (n=18) (17.10.-31.10.)	Under (n=73) (01.11-15.11.)	Etter (n=5) 16.11.-29.11.)	Totalt (n=96)
VG (n=38) %	13	82	5	100
NRK (n=33) %	24	73	3	100
Aftenposten (n=25) %	20	72	8	100
Totalt (n=96) %	19	76	5	100

Pearson Chi2 = 5,93 p < 0.205

I tabell 14 er de tre rammene satt i sammenheng med når artiklene ble publisert. Den politiske rammen er mest fremtredende gjennom hele dekingen, både før, under og etter klimatoppmøtet. Mest fremtredende er rammen før møtet med en andel på 67 prosent. Spredningen av rammen er derimot relativ jevn da 59 prosent av artiklene publisert under

møtet har den politiske rammen, og 60 prosent av artiklene publisert etter møtet har den samme rammen. Konsekvensrammen er til forskjell fra den politiske rammen minst fremtredende før møtet med 6 prosent av artiklene. Aktivistrammen er ikke til stede i etterkant av møtet, og fordeler seg relativt likt før og under møtet med 28 prosent av artiklene før og 29 prosent av artiklene etter. Merk at kun 5 prosent av det totale artikkelutvalget ble publisert etter møtet. Sammenhengene i både tabell 13 og 14 har en p-verdi på over 0,05, som betyr at funnene ikke er signifikante.

Tabell 14: Fordeling av rammer over tid.

Rammer før, under og etter	Politiskramme (n=58)	Konsekvensramme (n=12)	Aktivistramme (n=26)	Totalt (n=96)
Før (n=18) %	67	6	28	100
Under (n=73) %	59	23	29	100
Etter (n=5) %	60	40	0	100

Pearson Chi2 = 5,30 p < 0.258

Oppsummert viser resultatene at fire av de fem generiske rammene finnes i mediedekningen av klimatoppmøtet i Glasgow. Konfliktrammen, økonomisk konsekvensramme, ansvarsramme og moralrammen går igjen i artiklene. Oppgaven har avdekket tre sakspesifikke rammer i dekingen. Disse rammene er 1) den politiske rammen, 2) konsekvensrammen, og 3) aktivistrammen. Den politiske rammen, som handler om at gjennom internasjonalt politisk samarbeid kan gode løsningen på klimakrisen finne sted, er den dominerende rammen gjennom hele dekingen. Denne oppsummeringen danner svaret på forskningsspørsmål F5.

5 Diskusjon

I denne oppgaven ønsker jeg å finne svar på problemstillingen: *Hvordan dekket norske medier klimatoppmøtet i Glasgow 2021?* For å kunne besvare problemstillingen har jeg gjennomført en kvantitativ innholdsanalyse av VG, NRK og Aftenpostens artikler fra 17. oktober til 30. november. I denne delen vil funnene bli diskutert i sammenheng med litteratur og framings teori. Begrensninger ved oppgaven vil også bli diskutert. Til slutt vil jeg komme med en konklusjon på oppgaven og gi forslag til videre forskning.

5.1 Klimatoppmøter – ikke lengre en «mediebegivenhet»?

Forskningsspørsmål 1 søkte svar etter hvor mye ressurser og oppmerksomhet de ulike mediene rettet mot klimatoppmøtet i Glasgow. Svaret viste seg å samsvare med trenden om en nedadgående medieoppmerksomhet knyttet til klimatoppmøter etter COP15, som også tidligere studier har avdekket (McAllister, 2015). Det kan tyde på at klimatoppmøter ikke lengre er en «mediebegivenhet» som det en gang var. Klimatoppmøtet i Glasgow var det 26. møtet. Antallet møter som har vært og hyppigheten av de kan være med på å gjøre de mer vanlige og ikke en begivenhet som skjer sjelden. Grad av dekning må sees i sammenheng med nyhetsbildet da møtet ble holdt. Klimatoppmøtet i Glasgow ble holdt da koronapandemien fortsatt preget samfunnet vårt. Regjeringens forslag til statsbudsjettet ble lagt frem i samme periode. Det kan ha ført til at COP26 fikk mindre medieoppmerksomhet, da andre saker på agendaen var viktigere for media å dekke.

Mindre medieoppmerksomhet til klimatoppmøtene kan være negativt da FNs klimaforhandlinger er det internasjonale samfunnets viktigste verktøy for å forsøke å svare på spørsmålene omkring fordeling av innsatsen mot klimaendringene (Lahn, 2013). Media er med på å sette dagsorden, ifølge dagsordenteorien (McCombs, 2004). Når klimatoppmøtene får mindre plass på medias dagsorden, kan de også oppleves som mindre viktig for leserne. Toppmøtene er et forsøk på å initiere endring gjennom internasjonale forhandlinger. Endring og mindre utslipp er nettopp det som må til for å hindre at klimaendringene forverres ytterligere, og toppmøtet kan derfor argumenteres for å være viktig selv om medias dagsorden antyder at de var viktigere før. På en annen side har klimatoppmøtene fått kritikk, spesielt fra klimaaktivister og demonstranter, til å bare være «bla bla bla» og ikke føre til faktisk handling i klimasaken.

Til tross for at Glasgow-møtet genererte mindre artikler sammenlignet med København- og Bali-møtet, viste resultatene i min oppgave at deknningen var størst under selve møtet, og at klimadekningen var mindre før og etter. Forskning har vist at uten en konkret hendelse som kan bli knyttet til miljøspørsmål, er det liten sannsynlighet for at media vil skrive om for eksempel klimaendringer (Olausson, 2009). Klimatoppmøtet i Glasgow kan regnes som en konkret hendelse og skaper nyheter ut av klimasaken, som gjør at den kommer i større grad på dagsorden enn klima ville gjort utenom denne hendelsen.

5.2 Fra vitenskapelig konflikt til konsensus

Forventningene i hypotese 3 som var knyttet til den vitenskapelige konfliktens fremtreden i mediedekning får ikke støtte fra resultatet i min analyse. Det vitenskapelige dramaet, som utspiller seg rundt uenighet og konflikt mellom forskere, viste seg å ikke bli viet oppmerksomhet til i deknningen under Klimatoppmøtet i Glasgow. Dette står i kontrast til observasjonen fra tidlig på 2000-tallet om at det er «kunstig balansering» i klimadekning om de vitenskapelige debattene i klimaforskning. Mine funn motstrider forskningen til både Boykoff og Boykoff (2004), Antilla (2005), og Ryghaug (2006). Litteraturen som er satt i sammenheng med funnene til oppgaven er 15, 14 og 13 år gamle. Selv om det var vitenskapelig bevisst også på denne tiden av klimaendringene er en årsak av menneskeskapte utslipp, har klimaforskningen blitt enda sikrere i sin sak i løpet av disse årene. Forskning på klimaendringer mottok mye tilleggsfinansiering og utvidet seg enormt i årene etter, og genererte mange nye og muligens mer robuste funn. IPCC-rapporter og klimaforskere kan med større sikkerhet vise til at temperaturen stiger i takt med utslippene, og konsekvensene begynner allerede å vise seg. Hvordan klimaforskningen har utviklet seg må derfor sees i sammenheng med mediedekningen. For det andre kan klimaforskernes PR ha endret seg ved å lære av tidligere problemer. For eksempel kan kommunikasjonen av usikkerhet ha endret seg (f.eks. i IPCCs rapporter) for å unngå å lage et mål for klimaskeptikere. For det tredje kan mediernes rutiner ha endret seg som svar på kritikken media mottok for sin behandling av klimaendringer. Det at klimajournalistikken er i endring, avdekket Brüggemann og Engesser (2017) i sin studie av nyhetskanaler. De antydde et skifte i klimadekning fra objektiv/balansert journalistikk til fortolkende journalistikk, der deknningen nærmer seg det som er allment forstått som konsensus rundt det grunnleggende rundt klimaendringer (s. 66). Funnene i denne oppgaven samsvarer på denne måten med Brüggemann og Engessers funn.

Flere av forskningsartiklene som er presentert undersøker klimadekningen basert på et tilfeldig utvalg over en lengre periode, og ikke rundt en «mediebegivenhet» som et klimatoppmøte kan regnes som. Shehata og Hopmann (2012) fant en forskjell mellom mediedekning under et klimatoppmøte og den generelle klimadekningen i sin studie. Rammen om vitenskapelig usikkerhet var ikke til stede i dekingen av klimatoppmøtet i Kyoto (Shehata & Hopmann, 2012, s. 187), til tross for at den var fremtredende i den generelle dekingen. Artikkelforfatterne mener at årsaken skyldes at målet med klimatoppmøter er å finne felles strategier for å få ned utslipp som fører til global oppvarming. I situasjoner der rammer er tydelig institusjonelt definert, er det mindre sjans for at motrammer er fremtredende i nyhetsbildet, selv om det finnes motstemmer innenfor innenriks politiske sirkler (Shehata & Hopmann, 2012, s. 188). Implikasjonen kan også være gjeldende for mine funn. Hvis jeg hadde undersøkt klimadekning på et annet tidspunkt kan det tenkes at det hadde vært flere klimaskeptikere representert og større grad av vitenskapelig debatt. Selv om det er liten grad av vitenskapelig konflikt i dekingen, indikerer funnene en underliggende konsensusramme. Denne rammen behøver ikke å verken diskuteres eller nevnes fordi den er så tydelig institusjonelt definert. Det at klimaendringene er menneskeskapt blir tatt for gitt under mediedekningen av klimatoppmøtet i Glasgow. Mediedekningen av klima kan ha endret seg fra vitenskapelig konflikt til en underforstått, «usynlig» ramme om konsensus. Media har tidligere blitt kritisert for å spre usikkerhet og forvirre offentligheten ved å sette søkelyset på vitenskapelig konflikt. Ved å ikke fremme konflikt knyttet til konsensusen i klimaforskningen, gjør at mediene ikke kan få skylden for å spre denne usikkerheten, men heller underbygger tyngden i forskningen og fremstiller konsensusen som underliggende gitt sannhet. Det er viktig da massemedia regnes derfor som hovedkilde til informasjon om klimaendringene (Wilson, 2000).

5.3 Fra katastrofeforetelling til løsninger

Hypotese 4 forventet at medienes deking var rettet mot negative utviklingstrekk og katastrofeforetelling. Forventningen ble ikke innfridd og resultatene motstrider den tidligere forskningen. *Naturdramaet* – der klimaendringene fremstilles som en varslet katastrofe og der ulike katastrofeforetelling spiller en rolle (Ryghaug, 2006, s. 205) er til stede, men det er ikke dette medienes deking er rettet mot. En årsak til dette kan være at katastrofeforetellingen har i stor grad blitt fortalt tidligere i media. Foretellingene er ikke en nyheter lenger og kan derfor ha

blitt nedprioritert av media, og heller rettet søkelyset mot det som er nytt i klimasaken. Den relativt lave utbredelsen av «naturdrama» i dekingen kan tolkes på ulike måter.

Positivt sett kan det bidra til å foreslå, diskutere og implementere løsninger på et kjent problem i stedet for bare å slå alarm om problemet. Negativt sett kan mangelen på negativitet i deking av klimaendringer mislykkes i å kommunisere umiddelbarheten og omfanget av problemet, og unnlate å skape tilstrekkelig press som katalyserer politisk handling. Det er også viktig å ikke glemme hvem konsekvensene av klimaendringene går utover, og hva som faktisk vil skje hvis vi ikke gjør noe med verdens utslipp. I forskningsspørsmål 5 var *konsekvensrammen* en av de sakspesifikke rammene som ble funnet i artiklene. Denne rammen vektlegger konsekvenser av klimaendringene, men sier også at det ikke er for sent å gjøre noe for å stoppe konsekvensene ytterligere. I stede for å spre frykt om «dommedag» rammer media inn klima som en krise der konsekvensene av den kan bli mindre hvis tiltak blir gjennomført.

Forskningsspørsmål 4 undersøkte hvilke klimatiltak som finnes i dekingen og hvilken effekt de ulike tiltakene har. Diskusjon rundt klimatiltak viste seg å være en fremtredende del av dekingen. Den store andelen av løsningsjournalistikk kan indikere at journalister har lyktes i sitt mål om å rette et større fokus mot løsninger i klimakrisen i media. Det kan implikere at media er med på å spre håp og opplyser innbyggere om hvordan utslipp av CO₂ kan kuttes. En åpen diskusjon rundt løsninger og tiltak i media gjør at lesere selv kan gjøre opp sin mening om hvilke tiltak som er best for å få ned utslipp. Internasjonale politiske tiltak kan være innviklet og vanskelig å forstå. Ved at media skriver mye om disse tiltakene kan gi oss lesere en bedre forståelse av hva det innebærer ved medias forenkling og forklaringer. En ulempe med medias søkelys på klimatiltak som forhandles frem og skal gjennomføres politisk, kan skygge for løsninger og tiltak som vanlige folk kan gjøre selv. Media skriver lite om hvordan en kan redusere eget klimaavtrykk i artiklene. Det kan gi et inntrykk av at det er opp til politikere og statsledere og gjøre noe med klimaet, mens hva en selv gjør i det hele og store bilde ikke har noe betydning for å løse klimakrisen. Det kan være negativt for kollektiv handling for klimaet.

Konfliktammen kommer tydelig frem i diskusjon rundt om tiltaket ikke-fornybar energi er effektivt eller ikke. Flere overskrifter i artikler som ble publisert på møtets siste dag omtalte saken som en «dramatisk sluttspurt», da det var snakk om erklæringen som gikk fra «å fase ut» til å «fase ned». Klimadekingen bærer dermed fortsatt preg av konflikt som litteraturen

viser, men denne konflikten har flyttet seg. Konfliktene som tidligere har utspilt seg *vitenskapelige dramaet og naturdramaet*, har beveget seg over til *det politiske dramaet*. Det politiske dramaet vil bli diskutert nærmere i neste avsnitt.

5.4 Politisk spill og drama

Hypotese 1 forventet at politikk var det mest nevnte temaet i artiklene. Analysen viste at dette sammen med temaet natur, miljø og energi var politikk det mest nevnte temaet i dekingen av klimatoppmøtet i Glasgow. Klimatoppmøter handler nettopp om disse to temaene og er ikke et overraskende funn, men er interessant å sette opp mot hypotese 2 og *den politiske rammen* som kom frem i forskningsspørsmål 5. Forventningen til hypotese 2 var at politikere var de mest siterte stemmene i dekingen, og stemte med resultatene. Mediene bruker politikere, både internasjonale og nasjonale, hyppig i artikkelutvalget. Miller og Riechert (2000) hevder at journalisters tendens til å henvende seg til de samme kildene innen politikk og næringsliv, fører til at disse kildene får stor innflytelse på nyhetenes endelige innramming som journalister noen ganger overtar uendret og usjekket. Stor bruk av politikere som kilder kan gi de makt til å definere klimakrisen, og føre til at klimasaken drukner i et politisk spill. Klimaforskere kommer i andre og tredje rekke i medienes oppmerksomhet, selv om det er forskerne som regnes som å ha mest kunnskap om klimaendringene og dens påvirkning på verden. Media må passe på at de ikke blir misbrukt til politisk spill og kampanje.

Rammeanalysen viste at *den politiske rammen* var dominerende i dekingen. Den handler om at gjennom internasjonalt politisk samarbeid kan gode løsninger på klimakrisen finne sted. Fremtreden av politikk og den politiske innrammingen av klima i dekingen kan være ambivalent. Det politiske fokuset kan gjøre klimatiltak til noe fjernt og uforståelig, som gir en distanse til innbyggere og vanlige borgere. FNs klimatoppmøter er kritisert for å bestå av forhandlinger som er så teknisk kompliserte inntil det uforståelige, der resultater drukner tungrodd FN-regler eller storpolitisk spill (Lahn, 2013). Mediedekingingen av klimatoppmøtet i Glasgow kan også antydes til å ha druknet i politikken. Selv om klimatoppmøter handler om nettopp politikk kan en innramming som fokuserer på fakta, fortsatt forme den offentlige diskursen – enten bevisst eller ubevisst» (Miller & Riechert, 2000, s. 45).

5.5 Dobbeltmoral og ansvar

Forskningsspørsmål 2 søkte svar på hvem som får skyld og ansvar i klimasaken. Resultatene viste at rike land og industri får størst skyld i utslipp av CO₂, og rike land og internasjonale politikere får mest ansvar for å gjøre tiltak mot klimaendringene. *Ansvarsrammen* kommer tydelig frem under dette forskningsspørsmålet. Det er derimot liten omtale om hvem som får skylden for klimaendringene, men heller et søkelys på hvem som har ansvar for klimatiltak. Det har sammenheng med at deknningen generelt retter lite oppmerksomhet til hva som forårsaker den globale oppvarmingen. Sammenlignet med artiklene fra de to toppmøtene som tidligere nevnt, blir ikke Norge utelukkende pekt på som «skurken». Norge er, som påpekt tidligere, et rikt land, og Norges oljeindustri en del av industrien. Norge blir følgelig indirekte ansvarlig for utslipp, sammen med flere i-land og ulike industrier. Kull-industrien var under klimatoppmøtet satt i et større søkelys enn oljen, og kan være en årsak til at Norge ikke ble det landet som fikk størst skyld i klimautslipp.

Rike land blir i størst grad ansvarliggjort for både å bidra til klimaendringene og satt til ansvar for å sette inn tiltak. Dette kan sees i sammenheng med klimatiltakene som er mest fremtredende i deknningen. Klimafinansiering, som er det mest omtalte tiltaket, handler nettopp om at rike land skal gi penger til fattige land for grønn teknologiutvikling og klimatilpasning. Utslippene av CO₂ kommer i stor grad fra rike land i nord, mens konsekvensene rammer flest fattige mennesker i sør. De rike landene blir dermed ansvarliggjort for sine utslipp i mediedekningen, samtidig som de blir satt til ansvar for å gjøre opp hva de har forårsaket gjennom klimafinansiering. Videre kan vi argumentere for at klimatiltaket utfasing av ikke fornybar energi kan henge sammen med aktøren industri. Til tross for omfanget av industriens klimagassutslipp er det ikke stor internasjonal vilje for å kutte utslipp på dette området, ifølge mediedekningen. Jonas Gahr Støre sa i sin tale på toppmøtet at penger fra norsk olje skal gi grønne investeringer og håndtere klimarisiko. Norge ble samme dag kåret til «dagens fossil» og «gjøre mest for å bidra minst». Stempelet Norge tidligere har fått gjennom media som dobbeltemoralsk, er også å finne i deknningen i klimatoppmøtet i Glasgow, som i København og Bali. *Moralrammen* er å finne i mediedekningen. I motsetning til de tidligere toppmøtene er det dobbeltemoralske å finne hos flere politikere og land, enn bare Norge, da enkelte utslippsposter knyttet til industri og ikke-fornybar energi ikke kan kuttes ifølge aktørene sitert i media.

Ansvar legges på politikere og statsledere. Det kan indikere at mediedekningen tilskriver politikere og de med makt ansvaret, der den vanlige mannen på fraskrives ansvar. Det kan være negativt for motivasjon bærekraftige valg for folk flest, og kan tolkes som en slags ansvarsfraskrivelse. Det er på en annen side ikke så overraskende at det er nettopp politikere og land som omtales som ansvarlige, når undersøkelsen er gjort under et klimatoppmøte der det er de som har makt til å lage klimaavtaler med klimamål og klimatiltak.

Forsknings spørsmål 3 søkte svar på hvilke holdninger som kommer frem i deknningen. Resultatet viste at det knyttes størst andel av positive holdninger til klimatoppmøtet og resultatet av møtet, mens holdninger til nåværende tiltak er nesten utelukkende knyttet til at tiltakene er for svake. Selv om de er mest positive holdninger, finner vi en motdiskurs der tiltakene er for svake. Motdiskursen i mediedekningen kan antyde en slags kritikk til de politiske forhandlingene under klimatoppmøtet i Glasgow til å ikke føre til nok handling i klimasaken. Denne motdiskursen kommer tydelig frem i den siste rammen som forsknings spørsmål 5 avdekket. *Aktivistrammen* handler om miljøaktivister med negative holdninger til klimatoppmøtet som setter søkelyset på hvordan en selv kan redusere eget klimaavtrykk og ikke gjennom politiske beslutninger. En fordel med denne innrammingen er at den belyser tiltak som «vanlige folk» kan gjøre i hverdagen, som jeg har diskutert tidligere at har vært lite fremtredende i mediedekningen ved klimatoppmøtet i Glasgow. Det gjør at også publikum føler at de har en rolle i å gjøre handling for å hindre større klimaendringer, og ikke at det bare er opp til politikere. En ulempe med *aktivistrammen* er at den ikke har tro på at politiske forhandlinger fører til handling, og kan tydes som en kritikk til demokratiske prosesser i internasjonalt samarbeid. Selv om både politikere og klimaaktivister på klimatoppmøtet har det samme målet – nemlig å hindre at jorda blir ulevelig, er de uenig i hvordan. Mediedekningen kan være med på å skape et skille og en konflikt mellom «oss» og «dem», i stedet for å belyse at krisen kan løses sammen.

6 Konklusjon

For å oppsummere og gi svar på den overordnede problemstillingen ga norske medier mindre oppmerksomhet til klimatoppmøtet i Glasgow 2021, sammenlignet med tidligere toppmøter. Den vitenskapelige konflikten var så og si ikke til stede, men en underliggende ramme om konsensus tydes ut fra deknningen. Media retter et større søkelys på løsninger og tiltak, sammenlignet med konsekvenser og katastrofefortellinger. *Den politiske rammen* dominerer deknningen der internasjonalt politisk samarbeid kan finne gode løsningen på klimakrisen. Fremtreden av politikk gjenspeiler seg i tema og stemmer, der politikere uttaler seg mest i artiklene. Rike land får skyld for å klimautslipp og blir satt til ansvar for å redusere disse utslippene. En motramme til den dominerende rammen avdekkes i materialet. *Aktivistrammen* kritiserer klimatoppmøtet og politikere for å ikke gjøre nok for klimaet, og at miljøaktivistene må ta handling i klimakampen i egne hender.

Som ved hver en studie har også denne oppgaven begrensninger. En begrensning er ved selve metoden. Den viktigste kritikken av kvantitativ innholdsanalyse er grunnlag i begrensninger knyttet telling av manifest innhold, det vil si ord og fraser slik de forekommer i teksten (Ringdal, 2018, s. 260). Denne typen analyse overser hva ord egentlig betyr, og kan gi fordreide resultat. (Ringdal, 2018, s. 260). Den største begrensningen ved oppgaven er derimot omfanget av utvalget. Det er et lite utvalg over en kort tidsperiode som gjøre det vanskelige å trekke større slutninger knyttet til funnene utover artikkelutvalget. Funnene kan ikke generaliseres da det ikke er et tilfeldig utvalg, men et målrettet et. Studier av klimatoppmøter har ulemper ved at forskningsmaterialet kan bli for lite, og politiske aktørers rolle kan vektlegges i for stor grad (Eide & Kunelius, 2012). Utvalget er begrenset til tre norske aviser som gjør at det utelukker funn fra veldig mange andre aviser og medier i Norge. Utvalget er basert på treff på søkeord i mediearkiv. Søkeordene kan ha vært med på å utelukke relevante artikler for problemstillinger. Mediearkivene ATEKST og Faktiva kan ha mangler i arkivene som gjør at artikler som egentlig er publisert ikke har blitt tatt med i min analyse. Utformingen av kodeboka kan være med på å begrense oppgaven. Det kan argumenteres for at flere kategorier burde blitt tatt med for å undersøke flere aspekt ved mediedekningen og for å kunne nærmere undersøke hvert aspekt.

For videre forskning på emnet ville det vært interessant å undersøke hvilken effekt klimadekningen har på publikum. Analyser av innhold sier ikke i seg selv noe om

medieeffekten, og en effektstudie som supplement til denne kvantitative innholdsanalysen ville gi en større innsikt og forståelse av hva denne dekningen faktisk betyr for kollektiv klimahandling. En kvalitativ innholdsanalyse kan også supplere de kvantitative dataene for å kartlegge innholdet mer detaljert. Det å sammenligne den norske mediedekningen med mediedekningen av klimatoppmøtet fra andre land kan avdekke forskjeller og likheter i ulike lands dekning av klima. For å kunne si noe mer om hvorfor klimajournalistikken er rammet inn er det relevant å forske på avsenderen av artiklene. Journalistenes arbeid er i stor grad med på å forme hvordan saken blir presentert. Å finne ut hvilke vurderinger og prioriteringer de gjør i sitt journalistiske arbeid kan forklare bakenforliggende årsaker til mediedekningen. Tradisjonelle nyhetsmedier blir stadig utfordret i sin posisjon som informasjons – og nyhetsformidler. Sosiale medier brukes til klimakommunikasjon og som debattarena i klimasaken, som gjør det til et spennende medium å undersøke nærmere. Det hadde vært interessant å sammenligne innhold og rammer om klima på sosiale medier, med innhold og rammer som er i aviser for å avdekke forskjeller og likheter.

Litteraturliste

- Allern, S. (2018). *Journalistikk og kildekritisk analyse* (2. utgave. utg.). Cappelen Damm akademisk.
- Antilla, L. (2005). Climate of scepticism: US newspaper coverage of the science of climate change. *Global environmental change*, 15(4), 338-352.
- Austgulen, M. H. (2012). *Nordmenns holdninger til klimaendringer, medier og politikk*.
- Bateson, G. (2000). *Steps to an ecology of mind: Collected essays in anthropology, psychiatry, evolution, and epistemology*. University of Chicago Press.
- Beyer, A. (2010). Hvordan studere generiske nyhetsrammer? – Forslag til metodiske forbedringer. *Norsk medietidsskrift*, 17(2), 162-178.
<https://doi.org/10.18261/ISSN0805-9535-2010-02-04>
- Boykoff, M. T. & Boykoff, J. M. (2004). Balance as bias: Global warming and the US prestige press. *Global environmental change*, 14(2), 125-136.
- Boykoff, M. T. & Boykoff, J. M. (2007). Climate change and journalistic norms: A case-study of US mass-media coverage. *Geoforum*, 38(6), 1190-1204.
- Brattfjord, E. (2015). *Klimakvalme eller løsningsjournalistikk?* [Universitetet i Oslo].
- Brüggemann, M. & Engesser, S. (2017). Beyond false balance: How interpretive journalism shapes media coverage of climate change. *Global environmental change*, 42, 58-67.
- Christensen, T. B. & Aas, K. S. (2011). *Miljøjournalistikk*. IJ-forl.
- Crow, D. & Boykoff, M. (2014). *Culture, politics and climate change: how information shapes our common future*. Routledge.
- De Vreese, C. H. (2005). News framing: Theory and typology. *Information design journal & document design*, 13(1).
- Duarte, K. B. (2010). En ubehagelig sannhet om norsk klimadekning : hvilke stemmer og holdninger blir representert i norsk pressdekning av klimaendringer?
- Eide, E. & Kunelius, R. (2012). *Media meets climate: The global challenge for journalism*. Nordicom, University of Gothenburg.
- Eide, E. & Ytterstad, A. (2010). Norway: Small country, large ambitions. I E. Eide, R. Kunelius & V. Kumpu (Red.), *Global climate - local journalisms : a transnational study of how media make sense of climate summits* (Bd. vol. 3). Projektverlag.
- Eide, E. & Ytterstad, A. (2011). The Tainted Hero: Frames of Domestication in Norwegian Press Representation of the Bali Climate Summit. *The International Journal of Press/Politics*, 16(1), 50-74. <https://doi.org/10.1177/1940161210383420>

- Entman, R. M. (1993). Framing: Towards clarification of a fractured paradigm. *McQuail's reader in mass communication theory*, 390-397.
- Fishman, M. (1988). *Manufacturing the news*. University of Texas Press.
- Geiß, S. (2021). Statistical Power in Content Analysis Designs: How Effect Size, Sample Size and Coding Accuracy Jointly Affect Hypothesis Testing – A Monte Carlo Simulation Approach. *Computational Communication Research*, 3(1), 61-89.
<https://doi.org/https://doi.org/10.5117/CCR2021.1.003.GEIS>
- Goffman, E. (1974). *Frame analysis: An essay on the organization of experience*. Harvard University Press.
- Hannigan, J. (2006). *Environmental sociology* (2nd. utg.). Routledge.
- IPCC. (2021). *Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change*. Cambridge University Press.
- Kahneman, D. & Tversky, A. (1981). *The simulation heuristic*. Stanford Univ CA Dept of Psychology.
- Lahn, B. (2013). *Klimaspillet : en fortelling fra innsiden av FNs klimatoppmøter* (Bd. 178). Flamme.
- Lakoff, G. (2010). Why it matters how we frame the environment. *Environmental Communication*, 4(1), 70-81.
- Lewis, S. C. & Reese, S. D. (2009). What is the War on Terror? Framing through the Eyes of Journalists. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 86(1), 85-102.
<https://doi.org/10.1177/107769900908600106>
- Magin, M. & Geiss, S. (2021). Kvantitativ innholdsanalyse. I I. Stuvøy, G. Tøndel & A. H. Tjora (Red.), *En smak av forskning : bacheloroppgaven som prosjekt, prosess og produkt* (1. utgave. utg.). Cappelen Damm Akademisk.
- Matthes, J. & Kohring, M. (2008). The Content Analysis of Media Frames: Toward Improving Reliability and Validity. *Journal of Communication*, 58(2), 258-279.
<https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2008.00384.x>
- McAllister, L. N.-S., A., Wang, X., Andrews, K., Boykoff, M., Daly, M., Gifford, L., and Lueddecke, G. (2015). *World Newspaper Coverage of Climate Change or Global Warming, 2004- 2015*. Center for Science and Technology Policy Research, Cooperative Institute for Research in Environmental Sciences, University of Colorado.
- McCombs, M. E. (2004). *Setting the agenda : the mass media and public opinion*. Polity.

- McCombs, M. E. & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public opinion quarterly*, 36(2), 176-187.
- Miljødirektoratet. *Miljøstatus*.
- Miller, M. M. & Riechert, B. P. (2000). Interest group strategies and journalistic norms. *Environmental risks and the media*, 45-54.
- Olausson, U. (2009). Global warming—global responsibility? Media frames of collective action and scientific certainty. *Public Understanding of Science*, 18(4), 421-436. <https://doi.org/10.1177/0963662507081242>
- Olsen, O. E. & Mathiesen, E. R. (2019). *Media og krisehåndtering : utfordringer i en ny mediehverdag* (2. utg. Odd Einar Olsen og Espen Reiss Mathiesen. utg.). Cappelen Damm akademisk.
- RealClimate. (2007). *G8 summit declaration*.
- Retriever. (2020). *Kampen for å stoppe klimaendringene i norske medier: En analyse av norske riks- og regionmediers klimajournalistikk*.
- Ringdal, K. (2018). *Enhet og mangfold : samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode* (4. utg. utg.). Fagbokforl.
- Ryghaug, M. (2006). «Some like it hot» - Konstruksjon av kunnskap om klimaendringer i norske aviser. *NMT*, 13(3), 197-219. <https://doi.org/doi:10.18261/ISSN0805-9535-2006-03-02>
- Scheufele, D. A. (1999). Framing as a theory of media effects. *Journal of Communication*, 49(1), 103-122.
- Semetko, H. A. & Valkenburg, P. M. (2000). Framing European politics: A content analysis of press and television news. *Journal of Communication*, 50(2), 93-109.
- Shehata, A. & Hopmann, D. N. (2012). FRAMING CLIMATE CHANGE. *Journalism Studies*, 13(2), 175-192. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2011.646396>
- Simonsen, M. C. A. (2021). *Kjendisaktivisme, klimatoppmøte og medier*.
- Tankard, J. W. (2001). The empirical approach to the study of media framing. *Framing public life: Perspectives on media and our understanding of the social world*, 95-106.
- Weaver, D. H. (2007). Thoughts on Agenda Setting, Framing, and Priming. *Journal of Communication*, 57(1), 142-147. <https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2006.00333.x>
- Wilson, K. M. (2000). Communicating climate change through the media. *Environmental risks and the media*, 201-217.
- Østbye, H., Helland, K., Knapskog, K. & Larsen, L. O. (2013). *Metodebok for mediefag* (4. utg. utg.). Fagbokforl.

Vedlegg

Vedlegg 1: Reliabilitetstest

Variabler reliabilitetstest		Reliabilitet	Måleniva
	Avis	1 000	Nominal
Stemmer	Norske politikere: regjering	1 000	Ordinal
	Norske politikere: opposisjon	1 000	Ordinal
	Norske myndigheter	0.922	Ordinal
	Internasjonale politikere	0.919	Ordinal
	Forsker/ekspert	1 000	Ordinal
	Miljøorganisasjon	1 000	Ordinal
	FNs klimatopp	1 000	Ordinal
	Klimaaktivist	1 000	Ordinal
	Klimaskeptiker	NA	Ordinal
	Monark	1 000	Ordinal
	Journalist	1 000	Ordinal
	Vanlig borger	1 000	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
	Sjanger	1 000	Nominal
	Omhandler klimatoppmøtet	1 000	Ordinal
	Omhandler klimasaker	0.929	Ordinal
Tema	Politikk	1 000	Ordinal
	Økonomi og næringsliv	1 000	Ordinal
	Forskning og vitenskap	1 000	Ordinal
	Natur, energi, miljø	0.853	Ordinal
	Vær	1 000	Ordinal
	Helse	0.823	Ordinal
	Kultur	NA	Ordinal
	Andre	0.865	Ordinal
Årsaker	Menneskeskapte	NA	Ordinal
	Naturlige	NA	Ordinal
Konsekvenser	Benektelse	NA	Ordinal
	Matmangel	NA	Ordinal
	Ekstremvær	NA	Ordinal
	Flom	1 000	Ordinal
	Naturkatastrofer	NA	Ordinal
	Tap av naturmangfold	1 000	Ordinal
	Helseproblemer	NA	Ordinal
	Konflikter og flyktninger	0.000	Ordinal
	Økonomisk ulikhet	NA	Ordinal
	Økonomisk vekst lang	NA	Ordinal

	Økonomisk vekst kort	NA	Ordinal
	Positive konsekvenser	NA	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
Virkning av lite klimaatiltak	Matmangel	NA	Ordinal
	Ekstremvær	NA	Ordinal
	Flom	NA	Ordinal
	Naturkatastrofer	NA	Ordinal
	Tap av naturmangfold	1 000	Ordinal
	Helseproblemer	NA	Ordinal
	Konflikter og flyktninger	0.000	Ordinal
	Økonomisk ulikhet	NA	Ordinal
	Økonomisk vekst lang	NA	Ordinal
	Økonomisk vekst kort	NA	Ordinal
	Positive konsekvenser	NA	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
Virkning av flere klimaatiltak	Matmangel	NA	Ordinal
	Ekstremvær	NA	Ordinal
	Flom	NA	Ordinal
	Naturkatastrofer	NA	Ordinal
	Tap av naturmangfold	0.000	Ordinal
	Helseproblemer	NA	Ordinal
	Konflikter og flyktninger	0.740	Ordinal
	Økonomisk ulikhet	NA	Ordinal
	Økonomisk vekst lang	NA	Ordinal
	Økonomisk vekst kort	NA	Ordinal
	Positive konsekvenser	NA	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
Klimaatiltak	Fornybar energi	1 000	Ordinal
	Naturvern	0.862	Ordinal
	Karbonfangst og lagring	1 000	Ordinal
	Karbonskatt	NA	Ordinal
	Klimakvoter	1 000	Ordinal
	Utfasing	0.908	Ordinal
	Klimafinansiering	0.939	Ordinal
	Redusere eget klimaavtrykk	0.627	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
	Effekt av klimaatiltak	Fornybar energi	1 000
Naturvern		0.865	Ordinal
Karbonfangst og lagring		1 000	Ordinal
Karbonskatt		NA	Ordinal
Klimakvoter		1 000	Ordinal
Utfasing		1 000	Ordinal

	Klimafinansiering	1 000	Ordinal
	Redusere eget klimaavtrykk	1 000	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
	Nåværende tiltak	1 000	Ordinal
	Holdning til klimatoppmøtet	0.689	Ordinal
	Tilfredshet med resultatet av klimatoppmøtet	1 000	Ordinal
Ansvarlige for klimakrisen	Norske politikere regjering	NA	Ordinal
	Norske politikere opposisjon	NA	Ordinal
	Norske myndigheter	NA	Ordinal
	Internasjonale politikere	1 000	Ordinal
	Kommersielle selskap	NA	Ordinal
	Industri	NA	Ordinal
	Rike land	0.627	Ordinal
	Fattige land	1 000	Ordinal
	Vanlig borger	NA	Ordinal
	Andre	1 000	Ordinal
Ansvarlige for klimatiltak	Norske politikere: regjering	1 000	Ordinal
	Norske politikere: opposisjon	NA	Ordinal
	Norske myndigheter	0.627	Ordinal
	Internasjonale politikere	0.701	Ordinal
	Kommersielle selskap	NA	Ordinal
	Industri	NA	Ordinal
	Rike land	1 000	Ordinal
	Fattige land	1 000	Ordinal
	Vanlig borger	1 000	Ordinal
	Andre	NA	Ordinal
	Sosiale.dilemma	1 000	Nominal
	Totalt	0.900	

Note: I variabler hvor ingen reliabilitetsverdi er gitt var ikke til stede i materialet som var kodet i reliabilitetstesten.

Vedlegg 2: Kodebok

Kodebok

1. Introduksjon

Denne kodeboken har som mål å undersøke hvordan klimakrisen er dekket i norske medier før, under og etter klimatoppmøtet i Glasgow COP26.

2. Enheter og periode som skal undersøkes

Alle artikler som inneholder ordet «klima» AND «klimatoppmøtet» og er publisert på de norske avisene sine nettaviser fra 17. oktober 2021 til 29. november 2021 er analysert.

3. Fremgangsmåte

Først er hele artikkelen lest gjennom, deretter er artikkelen kodet. Koderen kan gjennomgå artikkelen eller deler av det igjen hvis nødvendig.

4. Variabler

I denne delen er reglene for kodingen beskrevet.

Variabel 1: Dato

Når var bidraget publisert? Det kodes ved dato DD.MM.ÅÅ..

Variabel 2: Avis

I hvilket medium ble bidraget publisert? VG kodes som 1, NRK 2 og Aftenposten 3. VG Direkte og NRK nyhetsmelding er utelatt.

1	VG
2	NRK
3	Aftenposten

Variabel 3: Stemmer

Her kodes hvilke aktører er sitert direkte eller indirekte i artikkelen og dermed får mulighet til å fremstille deres posisjon i klimasaken og/eller deres argumenter som er relevant til klimasaken. Aktører som er sitert men sitatet her ikke gjenkjennbart tilknytting til en klimasak blir ikke kodet.

For hver aktørklasse blir det kodet hvor synlig deres stemme mht klimasaken er: ikke nevnt (0), marginalt nevnt (1), betydelig nevnt (2), eller omfattende nevnt (3). Hvis det er flere aktører fra samme aktørklasse (f.eks. forskjellige opposisjonspolitikere) blir omfanget av deres sitater/uttalelser summert, og summen er grunnlag for kodingen.

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Maks. 2 kort direkte eller indirekte sitater	Flere korte eller maks. 2 lengre direkte eller indirekte sitater	Flere lengre direkte eller indirekte sitater
3a	Norske politikere: regjering	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt

3b	Norske politikere: opposisjon	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3c	Norske myndighetene (uten nevning av partitilhørighet)	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3d	Internasjonale politikere	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3e	Forsker/ekspert	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3f	Miljøorganisasjon	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3g	FNs klimatopp	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3h	Klimaaktivist	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3i	Klimaskeptiker	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3j	Monark	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3k	Journalist	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3l	Vanlig borger	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt
3m	Andre	0 ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 omfattende nevnt

Variabel 4: Sjanger

Sjanger er hvilket format saken er omtalt i, og er her delt inn i fire ulike sjanger.

Informasjonsformat (nyheter) fokuserer fremstillingen på tingene som har skjedd og/eller er del av samfunnsdebatt. Fokuset er på å etablere hva har blitt sagt, ikke om interpretasjon eller holdning hva har skjedd eller har blitt sagt. Nyhetsnotis faller også innenfor denne sjangeren. Meningsformat (kommentar, leder) er nettopp det motsatte og inneholder meninger og holdninger til skribenten. Kommentar, debattinnlegg, lederartikkel går under meningsformat. Opplevelsesformat (reportasje, feature) har flere kjennetegn knyttet til nyhetsartikkelen, men har en tilstedeværelse av journalisten i form av dens beskrivelse av situasjon, sted osv. Det er en fortellende sjanger. Humorformat (karikatur, glosse) bruker humor som virkemiddel til å belyse en sak. Informasjonsformat har koden 1, meningsformat 2, opplevelsesformat 3 og humorformat 4.

1	Informasjonsformat (nyheter)
2	Meningsformat (kommentar, leder)
3	Opplevelsesformat (reportasje, feature)
4	Humorformat (karikatur, glosse)

Variabel 5: Omhandler klimatoppmøtet

Her kodes hvor stor andel av artikkelen omhandler klimaoppmøtet i Glasgow fra 1-3.

3	Hoveddelen av artikkelen (mer enn 50% av paragrafene nevner klimatoppmøtet)
---	---

2	Betydelig delen av artikkelen (mer enn 25% av paragrafene nevner klimatoppmøtet)
1	Marginal del av artikkelen (opptil 25% av paragrafene nevner klimatoppmøtet)

Variabel 6: Omhandler klimasaker

Her kodes hvor stor andel av artikkelen omhandler klimasaker (inkludert klimatoppmøtet i Glasgow) fra 1-3.

3	Hoveddelen av artikkelen (mer enn 50% av paragrafene nevner klimasaker)
2	Betydelig delen av artikkelen (mer enn 25% av paragrafene nevner klimasaker)
1	Marginal del av artikkelen (opptil 25% av paragrafene nevner klimasaker)

Variabel 7: Tema

Tema er innenfor hvilket emnet klima blir diskutert. Politikk, økonomi og næringsliv, forskning og vitenskap, vær, helse, kultur og andre er kategorier innenfor variabelen tema. Politikk regnes her som politiske diskusjoner og tiltak rundt klima. Økonomi og næringsliv er både hvordan klima påvirker økonomien, og hvordan økonomi brukes som tiltak, og økonomiske forskjeller. Forskning og vitenskap er artikler som viser til forskningsresultater, for eksempel i FNs klimarapporter. Natur og miljø er et tema som rommer arter, naturmangfold, viktige naturområder som blir påvirket av klimaet. Temaet vær rommer ekstremvær, varmere vær og ulike værtypene som nevnes med klimaendringer. Helse er et tema som går på menneskers helse og helseutfordringer, for eksempel sykdom som kan komme av forurensning. For hver kategori blir det kodet hvor synlig de er i artikkelen: ikke nevnt (0), marginalt nevnt (1), betydelig nevnt (2), eller omfattende nevnt (3).

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Maks. 2 kort direkte eller indirekte sitater	Flere korte eller maks. 2 lengre direkte eller indirekte sitater	Flere lengre direkte eller indirekte sitater
7a	Politikk	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7b	Økonomi og næringsliv	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7c	Forskning og vitenskap	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7d	Natur, energi og miljø	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7e	Vær	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7f	Helse	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

7g	Kultur	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
7h	Andre	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

Variabel 8: Årsaker til klimaendringene

Her kodes hvilke årsaker til klimaendringer som nevnes i artikkelen, enten sitert direkte eller indirekte. Menneskeskapte årsaker er at mennesker bidrar til global oppvarming. Naturlige årsaker regnes som at klimaendringene skjer som et resultat av naturlig variasjon. Benektelse av klimaendringer er utsagn som ikke mener at klimaendringene er reelle. For hver kategori blir det kodet hvor synlig de er i artikkelen: ikke nevnt (0), marginalt nevnt (1), betydelig nevnt (2), eller omfattende nevnt (3).

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Maks. 2 kort direkte eller indirekte sitater	Flere korte eller maks. 2 lengre direkte eller indirekte sitater	Flere lengre direkte eller indirekte sitater
8a	Menneskeskapte årsaker	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
8b	Naturlige årsaker	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
8c	Benektelse av klimaendringer	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

Variabel 9: Konsekvens av klimaendringer

Konsekvens av klimaendringer er det som blir beskrevet i artikkelen som kommer til å skje med verden hvis vi ikke gjør noe med klimaendringene. Matmangel, ekstremvær, «flom, landtap, oversvømmelser», andre naturkatastrofer, tap av naturmangfold, helseproblemer, konflikter og flyktninger, økonomisk vekst (kortvarig), økonomisk vekst (langvarig), positive konsekvenser og andre er de ulike kategoriene i variabelen. Her kan det være litt uklart hva som skiller ekstremvær, 'flom, landtap, oversvømmelser' og andre naturkatastrofer. Ekstremvær er sjeldent vær som fører til stor fare for liv og verdier. Det kan for eksempel være sterk vind, uvanlig kraftig styrtregn eller en hetebølge. 'Flom, landtap, oversvømmelser' regnes her som store nedbørsmengder som fører til ødeleggelse av land og bygg. Andre naturkatastrofer er katastrofer som gir stor skade for mennesker og andre organismer, som ikke faller innenfor kategoriene nevnt over. For hver kategori blir det kodet hvor synlig de er i artikkelen: ikke nevnt (0), marginalt nevnt (1), betydelig nevnt (2), eller omfattende nevnt (3).

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Maks. 2 kort direkte eller indirekte sitater	Flere korte eller maks. 2 lengre direkte eller indirekte sitater	Flere lengre direkte eller indirekte sitater
9a	Matmangel	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

9b	Ekstremvær	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9c	Flom, landtap, oversvømmelser	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9d	Andre naturkatastrofer	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9e	Tap av naturmangfold	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9f	Helseproblemer	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9g	Konflikter og flyktninger	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9h	Økonomisk ulikhet	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9i	Økonomisk vekst (kortvarig)	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9j	Økonomisk vekst (langvarig)	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9k	Positive konsekvenser	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
9l	Andre	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

Variabel 9.1: Virkning av ingen/mindre/for lite klimatiltak

Virkning av ingen/mindre/for lite klimatiltak er hvordan for lite tiltak innvirker på konsekvensene av klimaendringene. For hver kategori blir det kodet der flest direkte eller indirekte sitater knyttet til om det er (1) positiv innvirkning, (2) ambivalent innvirkning, (3) negativ innvirkning, eller (0) ikke nevnt. For eksempel kan en artikkel si at hvis ikke det blir satt inn flere tiltak for å bekjempe klimaendringene vil det ha en negativ innvirkning på matmangel – som betyr at matmangelen blir større.

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til innvirkning	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til innvirkning	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til innvirkning
9.1a	Matmangel	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1b	Ekstremvær	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1c	Flom, landtap, oversvømmelser	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1d	Andre naturkatastrofer	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1e	Tap av naturmangfold	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning

9.1f	Helseproblemer	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1g	Konflikter og flyktninger	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1h	Økonomisk ulikhet	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1i	Økonomisk vekst (kortvarig)	0 Ikke nevnt	11 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1j	Økonomisk vekst (langvarig)	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1k	Positive konsekvenser	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.1l	Andre	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning

Variabel 9.2: Virkning av betydelige, mere/seriøse klimatiltak

Virking av betydelige, mere/seriøse klimatiltak er hvordan flere tiltak innvirker på konsekvensene av klimaendringene. For hver kategori blir det kodet der flest direkte eller indirekte sitater knyttet til om det er (1) positiv innvirkning, (2) ambivalent innvirkning, (3) negativ innvirkning, eller (0) ikke nevnt. For eksempel kan en artikkel si ved å sette inn flere betydelige tiltak på klimaendringene vil det ha en positiv innvirkning på matmangel – som betyr at matmangelen blir mindre.

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til innvirkning	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet
9.2a	Matmangel	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2b	Ekstremvær	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2c	Flom, landtap, oversvømmelser	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2d	Andre naturkatastrofer	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2e	Tap av naturmangfold	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2f	Helseproblemer	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2g	Konflikter og flyktninger	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 Omfattende nevnt
9.2h	Økonomisk ulikhet	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2i	Økonomisk vekst (kortvarig)	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning

9.2j	Økonomisk vekst (langvarig)	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2k	Positive konsekvenser	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning
9.2l	Andre	0 Ikke nevnt	1 Positiv innvirkning	2 ambivalent innvirkning	3 negativ innvirkning

Variabel 10: Klimatiltak

Klimatiltak er hva som gjøres/kan gjøres for å bekjempe global oppvarming og klimakrisen.

Fornybarenergi er energi som kan brukes om igjen og ikke slipper ut CO₂ i atmosfæren.

Fornybar energi kan for eksempel være vindkraft, vannkraft, solceller, atomkraft osv.

Naturvern er å verne om viktig natur og naturmangfold. Et eksempel kan være å bevare regnskogen. Karbonfangst og -lagring (CCS) er teknologi som gjør det mulig å skille ut og lagre CO₂ fra utslippene fra kull- og gasskraftverk og ulike industriprosesser. Klimakvoter er en tillatelse til å slippe ut ett tonn av klimagassen CO₂ i atmosfæren. Utfasing av ikke-fornybar energi er planer for at for eksempel kullproduksjon skal minskes for å redusere utslipp. Klimafinansiering at rike land gir penger til utviklingsland for å få ned utslipp og forberede seg på klimautfordringene som kommer. Andre er klimatiltak som ikke faller innenfor noen av de overnevnte kategoriene. Redusere eget klimaavtrykk (vanlig borger) mener som hva et hver menneske kan gjøre selv for å redusere utslipp. Eksempelvis kan det være å ta kollektivt, spise mindre rødt kjøtt og kjøpe brukt. For hver kategori blir det kodet hvor synlig de er i artikkelen: ikke nevnt (0), marginalt nevnt (1), betydelig nevnt (2), eller omfattende nevnt (3).

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Maks. 2 kort direkte eller indirekte sitater	Flere korte eller maks. 2 lengre direkte eller indirekte sitater	Flere lengre direkte eller indirekte sitater
10a	Fornybar energi	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10b	Naturvern	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10c	Karbonfangst og lagring	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10d	Karbonskatt/CO ₂ -avgift	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10e	Klimakvoter	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10f	Utfasing ikke-fornybar energi	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10g	Klimafinansiering (til u-land)	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10h	Redusere eget klimaavtrykk (vanlig borger)	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt
10i	Andre	0 Ikke nevnt	1 marginalt nevnt	2 betydelig nevnt	3 Omfattende nevnt

Variabel 10.1: Effekt av klimatiltak

Vurdering av effektivitet til å redusere oppvarming eller dets negative konsekvenser: ikke nevnt, ikke effektiv i det hele tatt, ofte ikke effektiv (kommer an på), ofte effektiv (kommer an på), alltid effektiv. Kategoriene er de samme som beskrevet i variabel 9. Hver kategori blir kodet ut i fra hvor effektiv tiltaket er beskrevet i størst grad i artikkelen.

	Beskrivelse	Ingen direkte eller indirekte sitat	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet	Flest direkte eller indirekte sitat knyttet til effektivitet
10.1a	Fornybar energi	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1b	Naturvern	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1c	Karbonfangst og lagring	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1d	Karbonskatt/CO2-avgift	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1e	Klimakvoter	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1f	Utfasing av ikke-fornybar energi	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1g	Klimafinansiering (til u-land)	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1h	Redusere eget klimaavtrykk (vanlig borger)	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt
10.1i	Andre	0 Ikke nevnt	1 Ikke effektivt i det hele tatt	2 ofte ikke effektivt	3 ofte effektivt	4 alltid effektivt

Variabel 11: Nåværende klimatiltak

Variabel 10 måler den generelle antydningen i artikkelen til klimapolitikk og nåværende tiltak. Her regnes den samlede antydningen til de forskjellige stemmene og deres tonalitet. Det kodes fra (5) alt for sterke tiltak, for sterke tiltak (4), verken for sterke eller for svake tiltak (3), for svake tiltak (2), og (0) ingen synlig antydning nevnes.

5	Alt for sterke tiltak
4	For sterke tiltak
3	Verken for sterke eller for svake tiltak
2	For svake tiltak
1	Alt for svake tiltak
0	Ingen synlig antydning nevnes

Variabel 12: Holdning til klimatoppmøtet

Variabel 12 måler hvilken holdning til klimatoppmøtet som i størst grad kommer frem i artikkelen. Det kan finnes flere holdninger og stemmer i en artikkel, men her kodes den holdningen som i størst grad finnes i artikkelen. Det kodes fra (5) svært positiv, positiv (4), nøytral (3), negativ (2), (1) svært negativ, og (0) ingen synlig holdning til klimatoppmøtet.

5	Svært positiv
4	Positiv
3	Nøytral
2	Negativ
1	Svært negativ
0	Ingen synlig holdning til klimatoppmøtet

Variabel 13: Tilfredshet med resultatet av klimatoppmøtet

Variabel 12 måler tilfredshet med resultat av klimatoppmøtet som i størst grad kommer frem i artikkelen. Det kan være ulike stemmer som er fornøyd og skuffet i en artikkel, men her kodes hovedreaksjonen – den mest fremtredende reaksjonen til resultatet av klimatoppmøtet. Det kodes fra (5) svært fornøyd, fornøyd (4), nøytral (3), skuffet (2), (1) svært skuffet, og (0) resultat av klimatoppmøtet nevnes ikke.

5	Svært fornøyd
4	Fornøyd
3	Nøytral
2	Skuffet
1	Svært skuffet
0	Resultat av klimatoppmøtet nevnes ikke

Variabel 14: Ansvarlig for klimasituasjon

Ansvarlige er de som i artikkelen får skylden for klimakrisen vi er i. Kommersielle selskap regnes her som virksomheter med profitt som mål. Industri økonomisk virksomhet som er kjennetegnet av at råvarer blir omskapt til ferdige produkter, og at produksjonen foregår i stor skala. Eksempel på industri kan være klesindustrien. Rike land regnes som i-land med god økonomi og høy teknologisk utvikling. Det kan for eksempel være vestlige land i Europa og USA. Fattige land er U-land og er en betegnelse på land preget av fattigdom og andre utfordringer som begrenser befolkningens økonomiske velstand og velferd. Vanlig borger menes her som individ og forbruker. For hver kategori blir det kodet i forhold til om de blir omtalt som ansvarlige eller ikke: (0) Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise, (1) ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt), og (2) ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt).

14a	Norske politikere: regjering	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14b	Norske politikere: opposisjon	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14c	Norske myndigheter (uten nevning av partitilhørighet)	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14d	Internasjonale politikere	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14e	Kommersielle selskap	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)

14f	Industri	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14g	Rike land	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14h	Fattige land	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14i	Vanlig borger	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)
14j	Andre	0 Ikke nevnt mht ansvar for klimakrise	1 ikke ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for klimakrise (eksplisitt nevnt)

Variabel 14.1: Ansvarlig for klimatiltak

Ansvarlige er de som settes til ansvar for å gjøre tiltak for å bekjempe klimakrisen.

For hver kategori blir det kodet i forhold til om de blir omtalt som ansvarlige eller ikke: (0) ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe, (1) ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt), og 2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt).

14.1a	Norske politikere: regjering	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1b	Norske politikere: opposisjon	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1c	Norske myndigheter (uten nevning av partitilhørighet)	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1d	Internasjonale politikere	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1e	Kommersielle selskap	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1f	Industri	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1g	Rike land	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1h	Fattige land	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
14.1i	Vanlig borger	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)

14.1j	Andre	0 Ikke nevnt mht ansvar for å bekjempe	1 ikke ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)	2 ansvarlig for å bekjempe (eksplisitt nevnt)
-------	-------	--	--	---

Variabel 15: Sosiale dilemma

Koderen vurderer hvis det er noe sosiale dilemmaer mht klimagassutslipp eller klimatiltak som er nevnt. Sosiale dilemmaer er situasjoner i hvilke to eller flere personer/organisasjoner/stater som skulle jobbe sammen med et problem (mest effektiv løsning) vurderer hva de andre skal gjøre og er bevisst at de andre gjør det samme samtidig. En av de partnere kan utnytte de andre og alle frykter at de ble utnyttet, som kan føre til ueffektiv arbeid og mindre resultat. Noen ganger, kan andres handlinger kan svekke eller nullstille effektene av min egen handling. Med hensyn til klimautslipp og klimatiltak, er et sosialt dilemma, hvis det er vurdert å slippe ut mer klimagass eller gjør mindre klimatiltak selv i forventning av hva andre skal gjøre (f. eks. for å ikke ble utnyttet). Det kan være at sosiale dilemmaer er beskrevet som et problem eller at sosiale dilemmaer skjer/viser seg i debatten selv.

0 Sosiale dilemmaer ikke nevnt	1 Sosiale dilemmaer nevnt
--------------------------------	---------------------------

Vedlegg 3: Variabler klyngeanalyse

Variabler fra og med 5 %	% nevnt i artikler
Politikk	95
Natur, miljø og energi	95
Økonomi og næringsliv	74
For svake tiltak	74
Internasjonale politikere	62
Internasjonale poliere (ansvarlige for klimatiltak)	53
Forskning	51
Klimafinansiering	49
Positiv holdning til møtet	48
Norske politikere regjering	46
Rike land (ansvarlige for klimatiltak)	40
Andre stemmer	39
Utfasing av ikke fornybar energi	37
Sosiale dilemma	35
Norske myndigheter	34
Klimafinansiering effektivt	33
Norske politikere opposisjon	30
Fornybar energi	30
Norske myndigheter (ansvarlige for klimatiltak)	30

Forsker/ekspert	29
FN-topp	29
Andre tiltak	29
Miljøorganisasjon	27
Negativ holdning til møtet	24
Miljøaktivist	22
Naturvern	22
Klimakvoter	22
Andre tema	20
Ekstremvær	20
Karbonfangst	20
Rike land (ansvarlig for klimakrise)	20
Industri (ansvarlig for klimakrise)	19
Norske politikere regjering (ansvarlig for klimatiltak)	19
Fornybar energi effektivt	17
Vanlig borger	15
Flom	15
Klimakvoter effektivt	15
Ekstremvær negativt (virkning for lite tiltak)	14
Ekstremvær positivt (virkning flere tiltak)	13
Karbonfangst effektivt	13
Utfasing av ikke fornybar energi effektivt	13
Utfasing av ikke fornybar energi effektivt	13
Andre tiltak effektivt	12
Fornøyd med resultat av møtet	12
Menneskeskapte klimaendringer	10
Flom negativt (virkning for lite tiltak)	10
Flom positivt (virkning flere tiltak)	10
Fattige land (ansvarlige for klimatiltak)	10
Journalist	9
Karbonskatt	8
Naturvern effektivt	8
Ikke fornøyd med resultat av møtet	8
Monark	7
Helse	7
Økonomisk ulikhet	7
Industri (ansvarlig for klimatiltak)	7
Andre ansvarlige (for klimatiltak)	7
Tap av natur negativt	6

(virkning for lite tiltak)	
Økonomisk ulikhet negativt	6
(virkning for lite tiltak)	
Økonomisk ulikhet positivt	6
(virkning flere tiltak)	
Redusere eget klimaavtrykk	6
Fattige land (ikke ansvarlig for klimakrise)	6
Matmangel	5
Matmangel negativt	5
(virkning for lite tiltak)	
Matmangel positivt	5
(virkning flere tiltak)	
Tap av natur positivt	5
(virkning flere tiltak)	
Konflikt of flyktinger positivt (virkning flere tiltak)	5
Andre tiltak ikke effektivt	5
Tiltak for sterke	5
Internasjonale politikere	5
(ansvarlig for klimakrise)	
Vanlig borger (ansvarlig for klimatiltak)	5
